

Rok 2023

Niedziela, 1 stycznia

Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki i Światowy Dzień Modlitw o Pokój.

Jak dwa miasta stały się jednym Historia przyłączenia Fordonu do Bydgoszczy

30 listopada 1972 roku w rozporządzeniu Rady Ministrów PRL zapisano: „W województwie bydgoskim włącza się do miasta Bydgoszcz z powiatu bydgoskiego obszar miasta Fordon”. Oficjalnie nastąpiło to 1 stycznia 1973 roku.

Cofnijmy się do 11 kwietnia 1972 roku. Wtedy w siedzibie prezydium Miejskiej Rady Narodowej odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli lokalnych władz. – Zasadnicza dyskusja toczyła się wokół celowości i terminu włączenia Fordonu do Bydgoszczy – czytamy w notatce ze spotkania. Trzeba dodać, że nie był to zupełnie nowy pomysł – o przyłączeniu miasta nad Wisłą w granice Bydgoszczy pisano najpierw przed wojną, a potem w 1964 roku. Plan regionalny dla województwa bydgoskiego zakładał, że przyjęcie Fordonu nastąpi do 1970 roku.

W 1972 roku Wojewódzka Pracownia Planów Regionalnych opracowała hipotezę rozwoju i rozmieszczenia ludności województwa bydgoskiego do 1990 roku. Zapisano w niej, że „Fordon jest już obecnie faktycznie dzielnicą przemysłową Bydgoszczy”, a jego rozwój powinien być ściśle związany z Bydgoszczą.

Kolejnymi argumentami za przyłączeniem były planowane inwestycje: Ośrodek Szkół Wyższych, instalacja wspólnych urządzeń komunalnych, szpital wojewódzki „na 1500 łóżek” i przede wszystkim mieszkania dla 80 tysięcy osób.

– Uczestnicy konferencji reprezentowali zgodnie pogląd, że włączenie Fordonu do Bydgoszczy dojrzało do realizacji czytamy w notatce z kwietnia 1972 roku. Budowa uczelni oraz mieszkań miała zatrzeć granicę pomiędzy miastami. – W tym stanie rzeczy pożądane jest, by w rachubę wchodzącym terenem władał jeden gospodarz – podkreślano. W tekście wyczuwalny jest też duch modernizacyjnych zamierzeń PZPR. – Przyspieszenie terminu włączenia Fordonu do Bydgoszczy da Fordonowi szansę poważnego awansu gospodarczego – napisał protokolarz.

Władze liczyły, że mieszkańcy Fordonu przyjmą fakt połączenia obu miast „z zadowoleniem”. Kwietniowe spotkanie zakończono konkluzją, że „nie ma uzasadnionej potrzeby odraczania sprawy włączenia Fordonu do Bydgoszczy” i przystąpiono do działań mających na celu inwentaryzację terenu

przyłączanego miasta. W tym celu powołano specjalny zespół. – Po zebraniu materiału trzeba będzie podjąć wspólnie ostateczną decyzję dotyczącą terminu przejścia Fordonu – zakończono notatkę. W tym czasie w Fordonie mieszkały 8733 osoby.

26 października 1972 roku radni miasta Fordon przyjęli uchwałę o przyłączeniu. ZA głosowało 15 osób, ale jeden radny był przeciw, a dwóch wstrzymało się od głosu. Radni mieli jednak wątpliwość, czy fordoniacy zyskają na przyłączeniu; jednocześnie wiedzieli, że decyzja o połączeniu miast jest przesądzona.

Formalne przygotowania do przyłączenia rozpoczęły się wraz z ogłoszeniem rozporządzenia Rady Ministrów. 8 grudnia 1972 roku Miejska Rada Narodowa Bydgoszczy jednogłośnie podjęła uchwałę o włączeniu z dniem 1 stycznia 1973 roku Fordonu do Bydgoszczy. – Uchwała ta była naturalnym wynikiem ciążenia Fordonu do Bydgoszczy. Obejmujący 836 ha organizm miejski był w zasadzie dzielnicą stolicy województwa – czytamy w Ilustrowanym Kurierze Polskim z 9 grudnia. Dwa dni później Wojewódzka Rada Narodowa zawnioskowała o zmianę granic Bydgoszczy, a następnego dnia obwieszczenie o przyłączeniu trafiło do bydgoskiej prasy. Zmieniono też nazwy 50 z 83 ulic fordońskich, tak by nie pokrywały się z nazwami ulic bydgoskich. I tak ulica Wiejska stała się Sielską, Cmentarna – Cechową, a Szpitalna – Pielęgniarską.

Oficjalnie włączenie dawnego miasta w granice Bydgoszczy było przyjęte bez większego sprzeciwu fordoniaków. – Na przestrzeni bieżącego miesiąca nie wpłynęła żadna skarga od mieszkańców dzielnicy Fordon – czytamy w raporcie sporządzonym pod koniec stycznia 1973 roku. Zmiana granic wywołała jednak zamieszanie, zwłaszcza w funkcjonowaniu usług publicznych.

– Z kontaktów z mieszkańcami, jak i z wypowiedzi radnych zamieszkałych w Fordonie wynika, że jedną ze spraw powodujących niezadowolenie to sprawa rozwiązań komunikacji MPK. Mieszkańcom dzielnicy nie odpowiada uruchomienie linii autobusowej nr 65 na trasie Wyścigowa – Fordon, z czym wiąże się konieczność czasochłonnego kontynuowania dojazdu do śródmieścia tramwajami – czytamy w dalszej części sprawozdania. O ile trasa linii 65 została w lipcu 1973 roku wydłużona do Osiedla Leśnego, tak przesiadki na Wyścigowej funkcjonowały przez kolejne 43 lata, aż do uruchomienia linii tramwajowej do Fordonu.

Mieszkańcy budynków prywatnych narzekali też na konieczność załatwiania spraw meldunkowych w Bydgoszczy, podczas gdy lokatorzy miejskich budynków mogli to robić w fordońskim oddziale ADM. System ten dawał się mocno we znaki, gdyż ze względu na zmianę nazwy miasta i kilkudziesięciu nazw ulic konieczne były nowe wpisy w dokumentach.

PRL-owscy urzędnicy zwracali uwagę na opinie w prasie, gdyż problem meldunkowy był opisany w „Dzienniku Wieczornym”. W artykule „Bydgoszcz leży nad Wisłą – 24 dni dzielnicy wschodniej”, będącym zapisem rozmów z mieszkańcami Fordonu, „jeden wypowiedział swe krytyczne uwagi na temat kłopotów z załatwianiem ww. spraw”. Obywatel Kowalski, pracownik ZPOW „Fordon” stwierdził natomiast: – Pogorszyła się działalność służby zdrowia. Jedna felczerka ordynuje w ambulatoriach zakładowych i w ośrodku zdrowia, bo od 2 tygodni nie ma w nim lekarzy.

Urzędnicy zapewniali, że podejmą działania na rzecz poprawy opieki lekarskiej. Puenta tekstu „Dziennika” była optymistyczna. Po przyłączeniu zaopatrzenie Fordonu uległo poprawie, a mieszkańcy spodziewali się „znacznego ożywienia budownictwa i dalszego rozwoju gospodarczego”, licząc na poprawę warunków, które „obecnie nie są najlepsze”.

Dziś, po latach od momentu włączenia się Fordonu do Bydgoszczy wiemy, że rozwiązanie wielu problemów zajęło wiele lat, a śmiałe wizje (jak ośrodek szkół wyższych) zostały na papierze. Problemy w realizacji inwestycji zawsze wywoływały głosy o separacji od Bydgoszczy. Dziś nie wydaje się to możliwe, choć taki eksperyment byłby ciekawym, pytanie – czy udanym, doświadczeniem.

Błażej Bembnista

<https://metropoliabydgoska.pl/>

Korzystałem ze zbiorów Archiwum Państwowego w Bydgoszczy, archiwalnych roczników Ilustrowanego Kuriera Polskiego oraz książki „Dzieje Fordonu i okolic” (red. Zdzisław Biegański).

~~Fordon~~

Bydgoszcz

Fordon – 40 lat później

W ostatnim czasie prasa krajowa i lokalna wykazała szczególne zainteresowanie przyłączeniem Fordonu – samodzielnego miasteczka – do Bydgoszczy. Rezultatem tego wydarzenia było powstanie największej dzielnicy o tej samej nazwie. Największe zainteresowanie skupia się nie na rezultacie tego, co zostało stworzone, lecz na tym, co stało się z Fordonem po jego włączeniu w granice Bydgoszczy.

W okresie międzywojennym, tuż po odzyskaniu niepodległości pojawił się projekt przyłączenia Fordonu do Bydgoszczy.

W dniu 4 lutego 1921 r. Rada Miasta Fordonu przegłosowała ten projekt przewagą jednego głosu. Nie wszedł on jednak w życie zablokowany decyzją Magistratu. Intencją tego projektu było uczynienie Bydgoszczy miastem wojewódzkim. Fordon wraz z powiatem bydgoskim włączony został do województwa pomorskiego 1 kwietnia 1938 r.

W okresie międzywojennym Fordon był miastem charakterystycznym – najmniejszym w powiecie bydgoskim. Posiadał bardzo rozległą przestrzeń. Jego obszar w latach trzydziestych wynosił 899 ha. Tereny zabudowane stanowiły ok. 10% powierzchni. W latach 1920-1939 zwiększyła się ilość mieszkańców o prawie 100%. Zmieniła się jego struktura narodowościowa: 90% Polaków, 8,5% Niemców, 0,6% Żydów.

Po odzyskaniu niepodległości rozpoczął się w Fordonie proces przejmowania drogą wykupu przedsiębiorstw i mniejszych zakładów z rąk niemieckich i żydowskich. Miasto stało się

ośrodkiem przemysłowym. Do dużych przedsiębiorstw należały: Fabryka Papy Dachowej „Impregnacja”, Zakłady Ceramiczne Adolf Medzeg, Zakłady Papiernicze, Fabryka Win i Przetwórstwa Owocowo-warzywnego, „Lasgo” Spółka Akcyjna dla Przemysłu i Eksportu Drzewnego. W mieście funkcjonowało kilka instytucji finansowych. Dobrze rozwinięte było rzemiosło. Życie gospodarcze tego miasteczka stanowiło rozległy rynek pracy zapewniający mieszkańcom na średnim poziomie stałe zatrudnienie. W okresie międzywojennym Fordon dysponował trzema hotelami i ośmioma restauracjami. Z Bydgoszczą istniało połączenie kolejowe i autobusowe.

Od lat 30-tych XX w. przy nabrzeżu Wisły znajdowały się przystań pasażerska i transportu rzeczno-żeglarskiego. Własną przystań portową posiadały Zakłady Ceramiczne, wysyłające duże ilości asortymentu ceramicznego Wisłą do Gdyni i Bydgoszczy. Przed kanałem portowym znajdowała się piaszczysta plaża z odgrodzonym w nurcie rzeki kąpieliskiem.

Najbardziej charakterystyczną postacią tego miasta był jego burmistrz Wacław Wawrzyniak (1921-1939), wspaniały gospodarz, działacz społeczny, całym sercem oddany mieszkańcom Fordonu. Miasto znał z codziennych gospodarskich spacerów i rozmów z ludźmi.

Po 1945 r. Fordon odrodził się po okresie okupacji. Społeczeństwo miasta z dużym zaangażowaniem przystąpiło do uruchomienia fordońskich zakładów przemysłowych, przywracając rynek pracy. Na pewien czas przywrócono nawet komunikację przez zniszczony most dla ruchu kołowego i pieszego. Uruchomiono usługi i handel. Przywrócono samorząd i funkcjonowanie administracji. Utworzono organizacje polityczne, społeczne i młodzieżowe. Z biegiem lat życie w miasteczku zaczęło nabierać różnych odcieni kolorów politycznych. Miasto dzięki inicjatywie społeczeństwa rozwijało się we wszystkich kierunkach życia gospodarczego, społecznego, kultury i oświaty. Wzrok przyciągały: duża ilość zieleni, czyste ulice i zadbane domy.

Jako bliski sąsiad Bydgoszczy, Fordon był z nią związany funkcjami administracyjnymi, przemysłowymi bądź usługowymi. Tereny między Bydgoszczą a Fordonem, wzdłuż ul. Fordońskiej, do połowy lat 50-tych ubiegłego wieku, od strony Bydgoszczy aż do Brdujścia pokryły się zabudową.

Po 1945 r. Bydgoszcz rozbudowywała się we wszystkich kierunkach oprócz kierunku wschodniego (osiedla: Leśne, Błonie, Wyzyny, Kapuściska, Bartodziejce). Od okresu międzywojennego Fordon jako kierunek docelowego i perspektywicznego rozwoju był alternatywą najważniejszą.

Historyczny moment podjęcia nagłej decyzji o realizacji był nieuzasadniony. Fordon, jego władze i społeczeństwo zaskoczono. Władze Bydgoszczy nie przygotowane do jego realizacji. Zdecydował deficyt terenów pod zabudowę mieszkaniową. Perspektywny plan przestrzennego zagospodarowania Bydgoszczy i plan regionalnego rozwoju województwa bydgoskiego, uchwalone w maju 1964 r. ustaliły scalenie Bydgoszczy i Fordonu na rok 1970. Był on pierwszym etapem realizacji dwu następnych planów – planu zagospodarowania doliny dolnej Wisły i planu zagospodarowania terenu osi aglomeracji bydgosko-toruńskiej.

Pierwszy konkurs urbanistyczno-architektoniczny dzielnicy mieszkaniowej Fordon-Brdujście ogłoszony został 15 sierpnia 1971 r., na dwa lata przed włączeniem Fordonu w granice administracyjne Bydgoszczy. W lipcu 1972 r. powołano Zakład Studio – Badawczy złożony z kilkudziesięciu architektów przy Bydgoskim Kombinate Budowy Domów, którego pracami kierowali projektanci: inż. arch. Jerzy Szafarski i Grzegorz Chodkowski. Do realizacji planu pierwszego etapu przystąpiono w styczniu 1973 r. Nazwa „Wschodnia Dzielnica Mieszkaniowa” nie przyjęła się. Mieszkańcy nazwali ją Fordonem, z czasem dodając słowo „Nowy” dla odróżnienia od istniejącego „Starego” Fordonu, dla zachowania w pamięci samodzielnego miasteczka, które utraciło samorządność na rzecz powstania największej dzielnicy Bydgoszczy.

Fordon inicjatywą przyłączenia miasta był zaskoczony. Zaskoczono decyzją były władze samorządowe i Rada Miasta. Sesja Miejskiej Rady Narodowej, poświęcona włączeniu miasta, zwołana została na 26 października 1972 r. do świetlicy Fordońskich Zakładów Papierniczych. Dyskusja koncentrowała się wokół przyłączenia Fordonu z pominięciem powiadomienia społeczeństwa i władz w jego przygotowaniach. Domagano się wyjaśnienia, jaką rolę będzie odgrywało miasto po utracie samorządności. Czy proces inwestycyjny będzie dotyczył bezpośredniego obszaru zabudowy Starego Fordonu? Wiele z tych i podobnych pytań pozostało bez odpowiedzi. Narastało przekonanie, że przyłączenie stanowiło problem polityczny i jako taki został rozwiązany poza decyzją Rady Fordonu. Był bowiem częścią znacznie większej całości programowej. Pospieszne dążenie do realizacji tak poważnej inwestycji wskazywało na jej trudności realizacyjne. W końcowej części posiedzenia radni byli przekonani, że decyzja o przyłączeniu Fordonu weszła w fazę realizacyjną przed podjęciem tej uchwały, dając temu wyraz w 15 głosach za, 1 przeciwko i 2 wstrzymujących się.

W dniu 8 grudnia 1972 r. Rada Miasta na sesji podjęła uchwałę, powierzając jej realizację Prezydium Miejskiej Rady Narodowej.

Z dniem 1 stycznia 1973 r. samorządne miasto Fordon z 8700 mieszkańcami i obszarem wynoszącym 836 ha włączone zostało w administracyjne granice Bydgoszczy.

Połączenie obu miast wiązało się z likwidacją samorządności Fordonu. Pracownicy Urzędu Miasta, Miejskiej Rady Narodowej zostali dołączeni do Rady Miasta Bydgoszczy. W wystąpieniach podejmowali sprawy potrzeb miasta w zaistniałej sytuacji, takie jak: zaopatrzenie, komunikacja, sprawy komunalne i porządkowe, trudności w realizacji spraw urzędowych, ceny biletów komunikacji autobusowej, zmiany nazw ulic bez konsultacji społecznej. Zmieniono 50 nazw ulic na 81 istniejących.

Rozpoczął się trudny okres dla Fordonu i Bydgoszczy. Miasto pozbawione samorządu utraciło społeczną aktywność.

Z upływem lat wymierały starsze pokolenia związane z aktywnością gospodarczą. Domy w mieście usytuowane wzdłuż głównych ulic, będące własnością administracji miejskiej, nieremontowane, popadły w ruinę. Wizerunek miasta od strony Wisły tracił na estetycznym wyglądzie. Stary Fordon nie tylko się postarzał, ale robił wrażenie prowincji. Wokół, w miarę upływu czasu, nie bez problemów rosły nowe osiedla mieszkaniowe. Obszar doliny fordońskiej, stanowiący podwyższony brzeg południowy, porośnięty krzewami i zalesiony, dodawał uroku architektonicznego. Gdyby Bydgoski Kombinat Budowlany „Wschód” od początku dysponował elementami budowlanymi, przystosowanymi do stawiania zmiennych konstrukcji systemu „fordońskiego”, a nie „szczecińskiego”, uzyskałby konstrukcje pozwalające na bardziej estetyczny wygląd. Często postrzega się społeczność Starego Fordonu, jako pozbawioną aktywności a nawet zrezygnowaną. Jest to opinia bardzo oddalona od rzeczywistości. Przed połączeniem z Bydgoszczą Fordon dysponował paroma domami wystawionymi przez miasto i kilkoma przez Fordońską Spółdzielnię Mieszkaniową. Na północ od budynków przy ul. Pielęgniarskiej powstało osiedle złożone z kilkunastu domów zajmujących obszar po lewej i prawej stronie ul. Cehowej. Przedłużone zostały zabudowania wylotowe z Fordonu: ulice Wyzwolenia, Sielska, Produkcyjna, Bydgoska.

W okresie budowy pierwszych osiedli Nowego Fordonu proboszcz fordoński ks. Stanisław Grunt z ramienia kurii diecezjalnej chełmińskiej realizował proces budowy świątyń parafialnych. Jego kontynuatorem został ks. Roman Buliński. Społeczność fordońskich parafii z ks. prob. R. Bulińskim uczyniła farę fordońską godną świątynią i zabytkiem reprezentującym polski styl neobarokowy. Społeczności parafialnej przywrócona została ocalona od doprowadzenia do ruiny świątynia św. Jana Apostoła i Ewangelisty.

Dla Starego Fordonu opracowany został program jego rewitalizacji od strony Wisły z zabezpieczonymi przez Urząd Miasta środkami na częściową realizację.

Wyrażam przekonanie, że 40 lat oczekiwań stanie się właściwym momentem do jego realizacji.

Henryk Wilk

**Z dniem 1 stycznia 2023 r., ks. kan. Karol Glesmer,
został mianowany wicedziekanem w dekanacie fordońskiego**

15 grudnia 2022 r., Kaplica Centrum Edukacyjno-Formacyjnego Diecezji Bydgoskiej była miejscem adoracji i modlitwy księży dziekanów i wicedziekanów. Wybory zostały przeprowadzone w 19 dekanatach. Kapłani swoje urzędy zaczną pełnić od **1 stycznia 2023 roku**. – Otwieramy serca na dary, które są nam potrzebne, by jak najlepiej wypełnić drogę powołania. Napelnij nas Panie odwagą do dawania świadectwa wiary. Ty wszystko możesz. Dla Ciebie nie ma rzeczy niemożliwych – mówił biskup Krzysztof Włodarczyk.

Ks. Karol Glesmer

Ks. Jan Andrzejczak

Wybrani dziekani oraz wicedziekani będą swoje urzędy pełnili przez pięć lat.

Dekanat Bydgoszcz V – Fordon:

ks. prał. Jan Andrzejczak – dziekan,

ks. kan. Karol Glesmer – wicedziekan.

Urząd dziekana, czyli wikariusza okręgowego, nie jest godnością, ale funkcją administracyjną. Dziekan stoi na czele dekanatu, który jest okręgiem terytorialnym w obrębie diecezji, utworzonym z kilku sąsiadujących ze sobą parafii. Dziekan jest reprezentantem duchownych wchodzącym w skład dekanatu. Jest również reprezentantem biskupa w diecezji, a sam proboszczem jednej z parafii. Do jego uprawnień i obowiązków należy: popieranie i koordynowanie w dekanacie wspólnej działalności duszpasterskiej; czuwanie nad tym, by duchowni jego dekanatu prowadzili życie odpowiadające ich stanowi i pilnie wypełniali swoje obowiązki; czuwanie nad kultem Bożym w dekanacie, sprawowaniem liturgii, udzielaniem sakramentów, prowadzeniem ksiąg parafialnych, a także zarządzaniem majątkiem kościelnym. Prawo upoważnia go do wizytowania parafii swego okręgu w sposób określony przez biskupa diecezjalnego. Bierze też udział w konferencjach dziekańskich z biskupem i przekazuje proboszczom swego dekanatu zarządzenia biskupie i troszczy się o ich realizację; przewodniczy również konferencjom dekanalnym.

W **Uroczystość Objawienia Pańskiego**, na Mszy św. o godz. 11:00, dzieci przygotowane przez siostry Miłosierdzia, wcieliły się w postaci trzech Mędrców i w imieniu całej naszej parafii, złożyły hołd Nowonarodzonemu Dzieciątku.

„Niechaj prowadzi nas gwiazda!”

– to słowa, które towarzyszyły uczestnikom **X Bydgoskiego Orszaku Trzech Króli**.

Z zaproszenia do świętowania Objawienia Pańskiego skorzystało kilka tysięcy osób z diecezji. – Gdzie Bóg, tam jest radość. Jego obecność jest największym darem – mówił bp Krzysztof Włodarczyk, który w czasie orszaku wcielił się w postać św. Wojciecha.

Nowością Bydgoskiego Orszaku Trzech Króli była grupa w przebraniu świętych i błogosławionych. To nawiązanie do hasła „Niechaj prowadzi nas gwiazda!”. – Ta gwiazda, prowadząca Mędrców o miejsca narodzin Jezusa, jest znakiem i dla nas, że w drodze do Niego potrzebujemy przewodników, którzy będą nam wskazywać tę drogę do świętości.

Na ulicach miasta można było spotkać m.in. świętych: Urszulę Ledóchowską, Jana Pawła II, Jadwigę Śląską, Ritę, Franciszka; błogosławionych: Stefana Wyszyńskiego, Michała Kozala, Różę Czacką. – Nie zabrakło św. Mikołaja, patrona naszej parafii, w którego postać wcielił się szafarz, Paweł Łuczak.

Po przerwie, spowodowanej pandemią koronawirusa, powróciliśmy do tradycji kolędowania w naszym kościele.

W Uroczystość Objawienia Pańskiego – Trzech Króli – o godz. 16:00, w kościele, odbył się **koncert kolęd** w wykonaniu „Scholi św. Mikołaja”.

„Cudowny Medalik: znak z Nieba i drogowskaz do Nieba”

O wielkiej Nowennie ku czci Niepokalanej

2021 - 2030

Pierwszy Cudowny Medalik

W dniach od 6 do 9 stycznia br. gościła u nas monstrancja jubileuszowa, która peregrynuje po Polsce w ramach Wielkiej Nowennie ku czci Niepokalanej objawiającej Cudowny Medalik.

Nowenna została zainicjowana na początku Adwentu 2021 przez Księża Misjonarzy św. Wincentego a Paulo. Jej celem jest szerzenie kultu Niepokalanej oraz treści obecnych na Cudownym Medaliku w odpowiedzi na życzenie Maryi wyrażone względem naszego Zgromadzenia. Jest też okazją do promowania charyzmatu św. Wincentego a Paulo oraz do odnowy duchowej członków wspólnot wincentyńskich i wiernych parafii, na terenie których ma miejsce adoracja Najświętszego Sakramentu w jubileuszowej monstrancji. Należy podkreślić, że **nowenna jest przygotowaniem do 200. rocznicy Objawień Maryi, które miały miejsce w Paryżu**. To tam Maryja powiedziała do św. Siostry Katarzy Labouré: „Każdy, kto z ufnością będzie nosił Cudowny Medalik, otrzyma wiele łask”

Z wielką radością, w **piątek**, 6 stycznia przyjęliśmy w progi naszej niewielkiej kaplicy przy ul. Piekary 14, przepiękną monstrancję w formie Matki Bożej objawiającej Cudowny Medalik, którą przywiózł do nas jeden z kapłanów Zgromadzenia Misji z parafii Zmartwychwstania Pańskiego.

Naszą modlitwę rozpoczęliśmy Koronką do Bożego Miłosierdzia i adoracją w ciszy. W **sobotę**, po Mszy św. porannej, około 20 osób z Bractwa Żywego Różańca modliło się z nami na różańcu w naszej kaplicy, a następnie wspólnie odmówiliśmy litanie do Niepokalanego Serca Maryi. Do godz. 14:00 była możliwość adoracji w ciszy dla osób chętnych z zewnątrz, które pragnęły choć kilka minut ofiarować Jezusowi mimo swoich licznych obowiązków. Po południu kontynuowałyśmy adorację, która zakończyła się o godz. 15:00 w **niedziele**, a w której uczestniczył również nasz ks. proboszcz, Karol Glesmer.

Adoracja została wznowiona wieczorem przed wieczorną Mszą św. w kościele parafialnym. Adoracji połączonej z czuwaniem modlitewnym przewodniczył nasz wikariusz, ks. Daniel Nejman.

Peregrynacja monstrancji jubileuszowej była dla naszej małej wspólnoty fordońskiej bardzo mocnym doświadczeniem. Przede wszystkim włączyła nas w przygotowanie do 200. Rocznicy Objawień Maryi w Cudownej Kaplicy w Paryżu, a także przypomniała nam jak bardzo Maryja pragnie być obecna w naszym życiu i prowadzić nas do swojego Syna. Mamy nadzieję, że te dziewięć lat peregrynacji przyczyni się do duchowego odrodzenia nie tylko nas samych, ale także tych, którzy najbardziej potrzebują naszej modlitwy.

Dziękujemy Księdzu Proboszczowi i ks. Danielowi, a także wszystkim, którzy wraz z nami adorowali Jezusa, za wspólną modlitwę. Niech Niepokalana pomnaża jej owoce!

Siostra Wanda, Siostra Anna i Siostra Magdalen

W piątek, **13 stycznia**, o godz. 19:00, odbył się **koncert kolęd i pastorałek** w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej „KUJAWIA” z Klubu 1. Pomorskiej Brygady Logistycznej pod dyrekcją prof. Mirosława Kordowskiego.

Kujawia
MŁODZIEŻOWA ORKIESTRA DĘTA

Gdy się Chrystus rodzi...

słowa tej i wielu innych kolęd rozbrzmiewały w piątkowy wieczór, **13 stycznia** br., w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja w Starym Fordonie.

Nadspodziewanie duża liczba uczestników wspólnego kolędowania miała okazję wysłuchać tych bardzo znanych i mniej znanych kolęd i pastorałek w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej „Kujawia” z Klubu 1. Pomorskiej Brygady Logistycznej pod kierunkiem dyrygenta i zarazem twórcy tej orkiestry Pana prof. Mirosława Kordowskiego. Mieliśmy możliwość wysłuchać uroczych głosów młodych wykonawców – solistów orkiestry – Weronika Gaczowska, Łukasz Dyngosz, i Wojciech Dyks, którzy w sposób popisowy zaprezentowali całą panoramę kolęd i pastorałek od tak znanych i kochanych przez Polaków, jak „Cicha noc”, skończywszy na pastorałce „Uciekali” z musicalu Metro 2017 Janusza Józefowicza i Janusza Stokłosa.

Publiczność to parafianie i liczne osoby spoza naszej parafii, wśród których uwagę zwróciła mała Martynka, która wpisała się w koncert wykonaniem w swojej dziecięcej interpretacji „Gdy śliczna Panna syna kołysała”, za co nagrodzona została uznaniem i brawami. Zresztą brawa i jeszcze raz brawa, także te „na stojąco” były szczerze i gorące.

Cały koncert profesjonalnie poprowadziła i „opatrzyła słowem” Prezes Fundacji „Tamburmajor” pani dr Sylwia Jankowiak. Dziękujemy, także w ten sposób, poprzez te kilka słów, Księdzu Proboszczowi Kanonikowi Karolowi Glesmerowi, który jak zawsze z radością przyjmuje każdą tego rodzaju inicjatywę ze strony parafian. Zresztą, kościół pw. św. Mikołaja co krok przeżywa różnego rodzaju wydarzenia, raz to organizowane przez samego Księdza Proboszcza, raz to przez instytucje państwowe lub lokalne. Już w najbliższą niedzielę wystąpi w naszym kościele ukraiński zespół wokalny, który podczas kolejnych Mszy św. będzie wykonywał kolędy w języku polskim i swoim rodzinnym. A my, ciągle kolędowo rozśpiewani, wracaliśmy po koncercie do swoich domów z nadzieją, że jeszcze nie raz będziemy mogli spotkać się i nacieszyć się wspólnym śpiewaniem i dobrą muzyką. (RM)

TaRuta

W niedzielę, **15 stycznia**, gościliśmy zespół „**TaRuta**” z **Ukrainy**, z Tarnopola. Katarina i Irena śpiewały polskie pieśni i kolędy w czasie Mszy Świętych oraz kilka utworów po Mszy św. Paweł zbierał też dary dla Sierocińca w Tarnopolu. Słodycze, żywność albo ofiarę do puszek można było przekazać jako naszą pomoc bezpośrednio po Mszach św.

Członkowie zespołu „TaRuta” odwiedzili naszą szkółkę niedzielną

20 stycznia 2023 r., kościół św. Mikołaja był miejscem modlitwy w 103. rocznicę powrotu Fordonu oraz Bydgoszczy do Macierzy. Mszy św. z udziałem duchowieństwa, przedstawiceli władz i mieszkańców przewodniczył bp Krzysztof Włodarczyk.

POD HONOROWYM PATRONATEM:

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
MINISTER - CZŁONEK RADY MINISTRÓW
Lukasz Schreiber

FORDON

POWRÓT DO MACIERZY

1920-2023

20 STYCZNIA 2023

9:00 - 9:45, Kościół św. Mikołaja	11:30 - 12:00, Rynek w Starym Fordonie
Uroczysta Msza Święta za powrót Fordonu do Macierzy 20 stycznia 1920	Poczęstunek wojskową grochówką
10:00 - 10:45	13:00 - 14:30, Politechnika Bydgoska
Przemarsz ulicą Bydgoską do ronda dr Buxakowskiego, powrót Bydgoską do Rynku	Konferencja popularno-naukowa „Fordon wobec Niepodległości”
10:45 - 11:30	16:30 - 17:30, Kościół św. Mikołaja
Uroczystości na Rynku w Starym Fordonie	Uroczysty koncert - chór i orkiestra Wojska Polskiego

WSTĘP WOLNY

ORGANIZATORZY:

PATRONAT:

PARTNERZY MEDIALNI:

1307 II

1307 1935

DPS II - 3-3-1/13398
12/2228

Nr. 16.

Bydgoszcz, środa 21. stycznia 1920.

Rok XIII.

DZIENNIK BYDGOSKI

Cześć!

Cześć!

Tem hasłem Waszem witamy Was, bracia żołnierze! Wolność niesiecie nam, tę wolność, której od półtora wieku wyczekujemy. Na ostrzu lanc i bagnietach Waszych niesiecie nam dar najcenniejszy, o który ojcowie nasi Boga błagali.

Żołnierze polscy! Wkraczacie dziś do miasta i dzielnicy, którą królówie pruscy troskliwie odczyli opieką, aby tutaj na zawsze ugruntować panowanie Niemczyzny. Broniliśmy się z wyjątkiem całych dni! Nagwał przed skutkami ich polityki i jeżeli dziś tutaj na tych kresach Wielkopolski ludność polska jeszcze żyje i z najwyższą radością oczekuje wkroczenia wojsk polskich, to fakt ten jedynie niespożyte siły tego ducha narodu do zawdzięczenia mamy, który w największym ucisku i niedoli nasroższej podtrzymał w narodzie iskrę poczucia narodowego.

W ciężkiej niewoli i nieprzyjaznych warunkach słaby niezaszły, nasze narodowe, ale wzmocniły się znowu w miarę, jak dochodziły nas głosy o dźwiganu się Macierzy-Polski, do której przywiązanie gorące i serdeczne zawsze żyło w sercach naszych.

Bracia żołnierze, niesiecie nam dziś to, o czym pokolenia całe marzyły, dar najcenniejszy, którego wartość wyższa jest ponad wszelkie skarby świata. Wolność nam przyniosiecie i przyłączacie nas do Ojczyzny wolnej, do której tak dawno tęskniliśmy. Nie dziękować Wam

dziś za to chcemy, ale z głębi weszranego uczuciem serca witamy Was jako najmilszych braci naszych, jako przedstawicieli potęgi narodu i spadkobiorców najpiękniejszych idei naszych.

Stary nasz gród, odwiecznie polska dzielnica nadnotecka witają Was jako tych, którzy po półtora wieku rozłąki z ojczyzną zadzierżają nić łączności naszej z Macierzą, jako zwiastunów promiennej przyszłości narodowej. Do całej Polsce rozchodzi się stawa czynów Waszych. Na wszystkich frontach bohaterstwem swoim stwierdziliście oręża polskiego zacność a i tuż przed naszą Bydgoszczą dalsie męstwa dowody, choć ostatecznie międzynarodowe traktaty wkroczyć Wam prędzej do niej nie pozwoliły. Dziś wkraczając do grodu naszego stwierdzacie fakt złączenia nas z Ojczyzną, do której serca i dusze nasze tęskniły. Jeżeli komu to po Bogu i koalicji Wam w pierwszym rzędzie te chwile radosne zawdzięczamy.

Witajcie nam więc dziś, serdecznie pewni bądźcie, że znajdujcie się wśród braci, którzy tem goręcej odczuwają chwilę połączenia z macierzą, im dłużej rozłąkę znieść musieli. Dłonie otwarte Wam podajemy, a serce szczere biją dla Was. Jako tych, którzy zdejmują z rąk naszych kajdany niewoli i wrota wolności nam otwierają.

WITAMY WAS!

NA WIEKOPOLNY DZIEŃ

uroczystości zajęcia Bydgoszczy przez rodaków

(Naszej bohaterskiej armii śledykuje.)

Znikli odłós surmi; brzmi polski śpiew,
Rycerzy huf się nam swój zew.
To ONI!.. By wybiwac nas,
Już idą — dziś powitać czas!

Przystrojony dom w rycerski znak:
W czerwonym tle nasz orł piasty,
I w sztandar tych wspaniałych barw,
Tych białych wraz z czerwonym szarfi!

Z promiennych zórz Korony pleśń,
Wstalek antcz dziś górnie wzniesić;
Tak w głębi dusz IM otłarż twórz,
Haszyszcz czar daj z serca kruz!

Nadpleśń pleśń narodzie snul,
A z mogił zbudz gigantów ról.

Genuszy swych, hetmanów zbudz,
Wolności dzieł daj duchom czuć!

Wstań, Chrobry, wzniesź nasz sztandar
wzwyż!
„Zygmuncle”, grzmil z Wawelu w spłi!
Ad astra mknąć nam w zenit wraz,
Ody wybawienia nadszedł czas.

Niech rozmarzony kłeka tłum
Jak wzięły w jasny modłów, dum;
Przy naszym chłopku kłęknie pan,
Ciągnąc święty polski lan.

Ty opiekuneczka Boska Moc!
Ody nam niewoli plerzcha noc,
Dalaś zarania jasny czas —
„To deum” przyjm, błogosław nas!

Wolność czarowmy żyła kwiat;
Wolność i pokój niech ma świat!
Niechaj rozdziewców zmilknie szal,
By się ostało, — co Bóg dat. —

Włec wszystkie stały w tłum głol.

Ramię z ramienia ziemi broń!
Z dziedzicem kmelec jak z bratem brat!
Niech dobry przykład ma z nas świat!

Pieśń hejnały w wzniosły ton
Brzmiła dziś rozgłośnie jako dzwon.
Wszystkie tracała w stronę czud,
By uczcić WAS, RYCERSKA MŁODZI!

I uczcił TE wstająca z fal
KOCHANKE DUSZ, co kol żal,
Ubojność ekstat w rymy złać,
Podzielił hymn i okrzyk ślać!

Niech żyją! Vivant!
Wybawcy „vivant!”
Tytant ducha!
Niech żyje orma
Nasza, tak dzielna!
I koalicya!
Niech żyje wlełka
I zjednoczona
POLSKA OJCZYZNA!!

Bydgoszcz, w styczniu 1920.

Anna Eugenia z Bałtyckich Plechowska.

Mszę św. z Biskupem Bydgoskim koncelebrowali: dziekan fordoński, prob. par. MBKM ks. prał. Jan Andrzejczak; wicedziekan i proboszcz par. św. Mikołaja ks. kan. Karol Glesmer; prob. par. św. Mateusza ks. kan. Mariusz Kuciński; prob. par. św. Łukasza i św. Rity ks. kan. Mirosław Pstrągowski; prob. par. św. Marka ks. Piotr Pączkowski SDB; ks. kan. Roman Buliński; ks. prał. Edmund Sikorski.

Po Mszy św. na fordońskim Rynku odbył się uroczysty apel i przemówienia przedstawicieli władz. Następnie ulicami Fordonu przy dźwiękach orkiestry przeszedł marsz z wielką Biało-Czerwoną flagą. W przemarszu uczestniczyli m.in. poseł Łukasz Schreiber Sekretarz Stanu do Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz, Biskup Bydgoski ks. Krzysztof Włodarczyk, a także uczniowie bydgoskich szkół, harcerze oraz rekonstruktorzy historyczni. Było Wojsko Polskie, ułani w mundurach z epoki, zabytkowe czołgi i armata oraz współczesny sprzęt i uzbrojenie, stoiska, wystawy i wojskowa grochówka.

O godz. 16:30 uroczystości zakończył koncert patriotyczny w wykonaniu Wojskowej Orkiestry z Torunia oraz solistów.

21 stycznia, w domu katechetycznym naszej parafii, odbył się bal karnawałowy dla dzieci ze Świątlicy Kącik oraz ich Rodziców i Dziadków. Bal był nie tylko okazją do wspólnej zabawy, podzielenia się swoimi talentami i wzięcia udziału w różnych konkursach, ale również do złożenia życzeń naszym kochanym Dziadkom, których obecność w naszym życiu jest nieoceniona. Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego spotkania, z serca dziękujemy.

To już taka nasza parafialna tradycja.

W niedzielę, **22 stycznia**, po Mszy św. o godz. 11:00, pod nadzorem ks. Proboszcza i ks. Daniela, dzieci przeniosły figurki ze żłóbka w bezpieczne miejsce, gdzie będą oczekiwały na kolejne Święta Bożego Narodzenia.

---

28 stycznia, w parafii Matki Bożej z Góry Karmel, odbyło się spotkanie prezesów Parafialnych Oddziałów Akcji Katolickiej, z Biskupem Diecezji Bydgoskiej Krzysztofem Włodarczykiem, asystentem diecezjalnym ks. Krzysztofem Panasiukiem oraz zarządem, na czele którego stoi prezes Beata Marks. Na spotkaniu przedstawiono sprawozdania z działalności poszczególnych POAK. Nasz Parafialny Oddział Akcji Katolickiej reprezentowała prezes, Agnieszka Maternowska.

W niedzielę, 29 stycznia, gościliśmy ks. Wojciecha wraz z delegacją młodzieży, udających się Światowe Dni Młodzieży do Lizbony w sierpniu bieżącego roku. Ks. Wojciech wygłosił homilię, a młodzież po Mszach św. kwestowała do puszek przed kościołem. Zebrano 4740 zł + 2 Kuny chorwackie. Ofiary zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów wyjazdu dla osób, które chcą spotkać się z papieżem, a pochodzą z rodzin wielodzietnych.

Z KUJAW I POMORZA DO LIZBONY

2 lutego, w Kościele katolickim, obchodzimy **święto Ofiarowania Pańskiego**.

Światowy dzień Życia Konsekwowanego, który obchodziły też Siostry Miłosierdzia, posługujące w naszej parafii. Msze św. w tym dniu: o godz. 7:30, 9:30, 17:00 i 18:30 z poświęceniem świec.

To właśnie dzisiaj wspominamy dzień, w którym Maryja i Józef po 40 dniach przeznaczonych zgodnie z prawem żydowskim na oczyszczenie przynoszą do świątyni Jezusa, aby ofiarować Bogu swojego pierworodnego syna.

W dzisiejszej ewangelii usłyszymy słowa Symeona, który poznał w nim Syna Bożego i nazwał „światłością na oświecenie pogan”.

Na Mszy św. o godz. 17:00 ks. Daniel poświęcił świece dzieciom, które w tym roku przystępują do I Komunii św.

11 lutego, ks. prof. Bogdan Czyżewski, wygłosił kolejny, a pierwszy w tym roku wykład z cyklu „Wydarzenia, które zmieniły Kościół i świat”.

Spotkania, tradycyjnie już w formie multimedialnej, odbywają się w drugą sobotę miesiąca, w naszym kościele, po wieczornej Mszy św. około godz. 19:15.

Serdeczne podziękowanie w imieniu Gości z Ukrainy, którzy przekazali dary dzieciom z sierocińca w Tarnopolu

---

Od **czwartku 16 do piątku 17 lutego** do godziny **10:00**. (Godzina zakończenia zbiórki i odbioru zebranego sprzętu) na terenie przy plebanii od strony ul. Kościelnej, przy garażach, odbyła się zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (sprzęt RTV, AGD, np. pralki, telewizory, komputery itp.) Uzyskane w ten sposób przychody pozwolą na wsparcie polskich misjonarzy, którzy prowadzą misje w najbiedniejszych krajach świata: *Zambii, Kamerunie, Kenii a także naszym Rodakom, którzy pozostali na Wschodzie.*

22 lutego – Środa Popielcowa; rozpoczęcie Wielkiego Postu.

Msze św. z obrzędem posypania głów popiołem o godz.: **7:30, 9:30, 16.00, 17:00 i 18:30.**

Tego dnia wszystkich nas obowiązuje **post ścisły**, ilościowy jak i jakościowy. Składka na tacę w Środę Popielcową przeznaczona była tradycyjnie na wsparcie hospicjów na terenie diecezji. Zebranych zostało 4.352 zł.

Nabożeństwa Pasyjne w Wielkim Poście

Droga Krzyżowa w piątki:

o godz. 17:00 – dla dzieci,

o godz. 18:00 – dla dorosłych oraz kandydatów do bierzmowania.

Gorzkie Żale z *Kazaniem Pasyjnym* o godz. 17:45; przed wieczorną Mszą św.

---

7 lat temu – 1 marca 2016 r. w Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych powstała 5 Bydgoska Drużyna Harcerska „Niezlomni” im. Danuty Siedzikówny „Inki”. Jeszcze w tym samym roku powstały kolejne jednostki noszące biało-czerwone chusty – 5 BDH „Burza” oraz Gromada Zuchowa „Mali Powstańcy”. W 2019 r. fordońscy harcerze zostali zarejestrowani przez Krajowy Rejestr Sądowy jako Zrzeszenie Harcerskie Piąta.PL. „Piąta” bo odwołująca się do tradycji 5 Wileńskiej Brygady Armii Krajowej – tak w służbie Bogu, Polsce i ludziom, jak i w wychowaniu dzieci i młodzieży. Obecnie Zrzeszenie skupia ponad setkę członków, a wraz z rodzicami tworzy społeczność ponad 300 osobową.

1 marca, to dla Piątej.PL w kalendarzu data wyjątkowa. Każdego roku Zrzeszenie bierze aktywny udział w uroczystościach upamiętniających Bohaterów Niezlomnych. W tym roku na zaproszenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Marszałka Województwa, Naczelnika Delegatury IPN w Bydgoszczy oraz Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych harcerze wzięli udział w obchodach wojewódzkich. Po nich, na zaproszenie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej udali się na Mszę św. do kościoła jezuitów, by uczcić pamięć Bohaterów Podziemia Niepodległościowego oraz oddać hołd niedawno zmarłemu Majorowi Eugeniuszowi Siemaszko – Niezlomnemu Harcerzowi, jednemu z ojców chrzestnych sztandaru Piątej.PL.

Rekolekcje parafialne 5-8 marca

„Zdejmij sandały, bo miejsce, na którym stoisz, jest święte” (Wj 3,5)
„Moje spotkanie ze świętością”
„Świętymi bądźcie”

Zdejmij sandały, bo miejsce na którym stoisz jest święte. Moje spotkania ze świętością.

Te słowa zaczerpnięte z Księgi Wyjścia skierowane przez Pana Boga do Mojżesza są motywem przewodnim Rekolekcji Wielkopostnych. Chcą one pomóc na nowo odkryć piękno i znaczenie Świętości w naszym życiu.

Rekolekcje poprowadził ks. prof. Wojciech Bęben, antropolog, wieloletni misjonarz na Nowej Gwinei i Australii. W dniach rekolekcyjnych Msze święte o godz. 9:30 i 18:30 z naukami rekolekcyjnymi.

W poniedziałek 6 marca – dodatkowa Msza św. o godz. 12:00 dla osób chorych i starszych z udzieleniem Sakramentu Chorych.

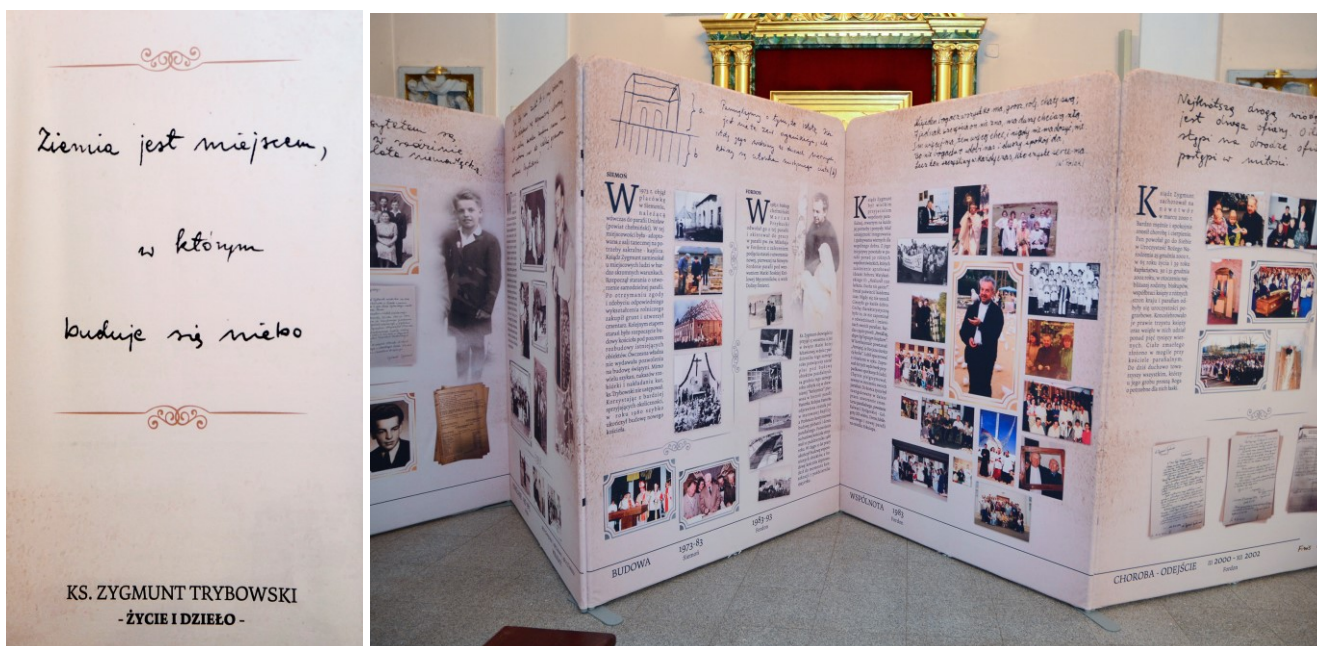
Jednym z uczynków wielkopostnych jest jałmużna. Każdy z nas może wybrać jakąś formę takiego umartwienia wielkopostnego. Jeśli chcielibyśmy włączyć się w dzieła pomocowe Akcji Katolickiej w naszej parafii, możemy to uczynić bezpośrednio lub przez ofiarę do skarbonki przy figurze św. Antoniego, z której wszystkie ofiary są na ten cel przeznaczone.

Rekolekcje dla dzieci

Od poniedziałku 20 marca – rekolekcje dla dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 27.

Rekolekcje poprowadził ks. Wojciech Ciołek z parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Bydgoszczy.

W piątek, 24 marca, została w naszym kościele zainstalowana czasowa wystawa, która przybliżyła postać śp. ks. Zygmunta Trybowskiego, proboszcza i budowniczego kościoła Matki Bożej Królowej Męczenników, ale i człowieka, o którym się mówi, że całe życie przeżywał w duchu zdecydowanego pragnienia świętości. W niedzielę, 26 marca, gościliśmy ks. Piotra Wachowskiego, który w głoszonym Słowie Bożym opowiedział nam o tej niezwykłej postaci naszych czasów i naszego Fordonu.

W sobotę, **25 marca 2023 r.**, w kościele św. Mikołaja o godz. 18:30 podczas Eucharystii, **w uroczystość Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny**, 11 osób złożyło przyrzeczenie, które zapoczątkuje „Duchową Adopcję” dzieci zagrożonych zabiciem w łonie matki.

W każdej minucie, a nawet w sekundzie, w niezliczonych i nieznanych miejscach gdzieś na świecie, dokonuje się z woli Boga Dawcy Życia, cud poczęcia człowieka. Naszą świadomość szokuje przeświadczenie, że wiele poczętych dzieci nie doczeka się swoich narodzin, że zostaną zgładzone, zanim jeszcze ujrzą ten piękny świat, że tysiące lękliwych matek waha się czy urodzić dziecko, które się w nich rozwija. Kto może przekonać lęklive? Kto może im pomóc?

Nad wybranymi przez Boga dziećmi otworzą się parasole modlitwy i przez 9 miesięcy dziesiątką różańca osoby te modlić się będą o ocalenie ich życia.

W naszej parafii, zbiorowa **Duchowa Adopcja Dziecka Poczętego Zagrożonego Zagładą**, zapoczątkowana została w 2012 roku z inicjatywy Akcji Katolickiej i redakcji Głosu Świętego Mikołaja. Liczba osób podejmujących to szlachetne dzieło przedstawia się następująco:

2012	28
2013	16
2014	16
2015	25
2016	45
2017	26
2018	20
2019	30
2020	13
2021	20
2022	14
2023	11

**Pierwsza przyczyna zgonów na świecie? Aborcja!
W ubiegłym roku aż 44 miliony!
Znacznie więcej niż w przypadku nowotworów i AIDS**

W ubiegłym, 2022 roku, przeprowadzono na świecie 44 miliony aborcji. W konsekwencji aborcja jest pierwszą przyczyną śmierci w skali globalnej. Dane te podał bioetyczny portal informacyjny Gènétiq.ue.org, należący do Fundacji Jérôme’a Lejeune’a.

W ubiegłym roku liczba aborcji wzrosła o 1,4 mln. W roku 2021 było ich 42,6 mln. **Przerywanie ciąży jest przyczyną 40 proc. zgonów.** Dla porównania choroby nowotworowe spowodowały w ubiegłym roku 9,6 mln zgonów, a AIDS 2 mln. Fundacja Lejeune’a dochodzi do tych wniosków na podstawie danych z portalu Worldometer, który zestawia w czasie rzeczywistym globalne statystyki dotyczące zdrowia, populacji czy zasobów.

Podsumowując miniony rok, Gènétiq.ue.org przypomina, że w Stanach Zjednoczonych Sąd Najwyższy uchylił „prawo do aborcji”, natomiast przerywanie ciąży zostało zalegalizowane w San Marino oraz w niektórych stanach Meksyku. W Kolumbii aborcję rozszerzono do 24. tygodnia ciąży, w Holandii zniesiono wymóg 5 dni do namysłu, a na Litwie zalegalizowano aborcję farmakologiczną do 9. tygodnia ciąży. Na Malcie trwa debata nad legalizacją aborcji, natomiast we Francji czynione są starania, by uznać ją za prawo konstytucyjne.

---

26 marca, naszym kościele, po Mszy św. wieczornej, tj. o godz. 19:15, odbył się **Koncert Pieśni Pasyjnych** w wykonaniu chóru Bydgoskiej Izby Lekarskiej **MEDICI CANTARES**.

Chór *Medici Cantares* pod batutą Joanny Krause przywitał słuchaczy pieśnią **Ogrodzie Oliwny**, w wersji instrumentalnej, którą wykonały Aleksandra Karolczak – fortepian oraz Małgorzata Ziółkowska – skrzypce.

„Ogrodzie oliwny” jest bodaj najdłuższą pieśnią pasyjną, opisującą Mękę Pańską z największą szczegółowością – liczy sobie 39 zwrotek. My dziś znamy tę pieśń najczęściej jedynie z czterech pierwszych zwrotek opisujących wyłącznie historię Ogrójca.

Pieśni pasyjne wywodzą się z Pasji – formy muzycznej, opowiadającej dzieje męki i śmierć Jezusa Chrystusa, a tekst zaczerpnięty jest zwykle z Ewangelii.

Pieśni te są niezwykle przejmujące i zawierają ogromny ładunek emocjonalny.

Są absolutnym fenomenem. Obok kolęd są bodaj najbardziej cenioną grupą pieśni przypisaną do danego okresu liturgicznego. Śpiewamy je przez cały Wielki Post, zwłaszcza na nabożeństwach drogi krzyżowej, podczas gorzkich żali oraz oczywiście w czasie Triduum Paschalnego.

Współcześni kompozytorzy uwielbiają tematykę pasyjną i niejako za punkt honoru stawiają sobie popełnienie takiego utworu...

W czasie koncertu usłyszeliśmy:

Nynie Opuuszczajeszi

Kompozycja Karola Szymanowskiego.

Symeon raduje się z bliskości Zbawiciela, którego ujrzał własnymi oczami i dotknął własnymi rękami.

Radość Symeona wybuchła prostą, przepiękną modlitwą, która już od czasów starożytnych stanowi wieczorną modlitwę Liturgii Godzin: *Teraz, o Władco, pozwól odejść słudze Twemu w pokoju, według Twojego słowa. Bo moje oczy ujrzały Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich narodów: światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela.*

Symeon wypowiedział te słowa, wychwalając Boga za spełnienie danej mu obietnicy

O CruxAve

Kolejny utwór „O Crux Ave” w kompozycji Riharda Dubra, łotewskiego kompozytora, który wiele inspiracji czerpie z muzyki religijnej.

Witaj Krzyżu, nadziejo jedyna.

W Męki czasie w serca pobożne wlewasz łaskę, i grzesznym dajesz przebaczenie.

Chrześcijańskie pozdrowienie „O Crux ave, spesunica” jest często spotykane na publicznych krzyżach i kalwariach.

Ave Maria

Serce Maryi było blisko serca Jezusa. Ale nigdy bardziej niż tu i pod krzyżem nie zostało przeszyte bólem. Maryja słyszała wszystkie słowa wypowiedziane przez Jezusa na krzyżu, była świadkiem Jego modlitwy, cierpienia i bolesnego konania.

Ave Maryja, Z Tobą Pan, Wśród niewiast Tyś Błogosławiona, Chroń nas od ciężkich losu zmian. Bądź nam wsparciem, bądź obroną.

Pieśń wykonała Joanna Krause z akompaniamentem Aleksandry Karolczak – fortepian, w aranżacji Michała Lorenca.

Kolejna pieśń to kompozycja Piotra Jańczaka wykładowcy na Wydziale Dyrygentury Jazzu i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.

Największą nagrodą dla kompozytora, jak twierdzi Pan Piotr Jańczak jest to, że chóry chcą śpiewać jego utwory.

Libera me,

wybaw mnie Panie od śmierci wiecznej w ten dzień straszliwy, dzień sądu kiedy będą widoczne wszystkie nasze grzechy gdzie ukarzesz nas przez ogień Boję się... boję się. Twojego gniewu i klęski naszej... gdy poruszy się niebo i ziemia...

Koncert zakończyła **Modlitwa do Bogarodzicy.**

Jest to cudowny wiersz K. K. Baczyńskiego w aranżacji Józefa Świdra – pianisty, kompozytora i pedagoga.

Utwór ten, to pochwała Maryi zawsze gotowej do wstawienia się za wiernymi i nie pozostawiająca ich na dłużej w niepewności oczekiwania. Przywołuje bolesne doświadczenia Matki Chrystusa, przypomina sytuację Marii, rozdartej między wielką miłością do syna a powierzoną Mu misją zbawienia ludzkości.

Matka Boska w *Modlitwie do Bogarodzicy* jest istotą ludzką, głęboko odczuwającą cierpienie, bliską każdemu człowiekowi, ale z drugiej strony prezentuje się także jako wzór męstwa i hartu ducha, którym dowód dała poddając się woli Bożej.

Okres wielkiego postu to czas zadumy, refleksji, rozważania męki i śmierci Jezusa. Jest to czas naznaczony intensywnym wysiłkiem duchowym, byśmy nie wyzbyli się naszego człowieczeństwa i naszej wrażliwości na słowo Boga i obecność innych ludzi.

Drogi Krzyżowe w piątek 31 marca:

- o godz. 18:00 w Bazylice MB Królowej Męczenników na *Osiedlu Bohaterów* – prowadzoną przez ks. Biskupa,

- po Mszy św. wieczornej **z naszego kościoła, z rozważaniem Męki Pana Jezusa** – ulicami naszej parafii: Cechową, Celną, Wyzwolenia, Krygera, Patrolową, Targowisko, Wyzwolenia, Rynek. Zakończenie w kościele,

- z naszej parafii wyruszyła **Ekstremalna Droga Krzyżowa** do parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Bydgoszczy-Oplawcu. Rozpoczęcie Mszą św. w naszym kościele o godz. 21:00 **pod przewodnictwem biskupa bydgoskiego ks. Krzysztofa Włodarczyka**.

2 kwietnia 2023 - Niedziela Palmowa Męki Pańskiej

Na Mszy św. o godz. 11:00, ks. Proboszcz poświęcił palmy przyniesione przez Parafian.

W czasie Mszy św. dwóch chłopców:

- Szymon Reder,
- Mateusz Malinowski

zostało przyjętych w szeregi kandydatów na ministrantów.

Dwóch kandydatów na ministrantów:

- Mateusz Gulczyński,
- Antoni Mischuk

złożyło przyrzeczenie wiernej służby ministranckiej.

Święte Triduum Paschalne

Wielki Czwartek jest pamiątką ustanowienia Sakramentów Eucharystii i Kapłaństwa.

Mszę św. Wieczery Pańskiej, o godz. 18:30, koncelebrowali ks. Proboszcz Karol Glesmer, ks. Daniel Nejman i ks. Edmund Sikorski.

Z tej okazji przedstawiciele Wspólnot parafialnych złożyli naszym Kapłanom okolicznościowe życzenia.

Proboszcz Parafii pw. św. Mikołaja w Bydgoszczy Fordonie
Czcigodny ks. kan. Karol GLESMER
Ksiądz Wikariusz
Czcigodny ks. Daniel NEJMAN
Ksiądz Senior
Czcigodny ks. prał. Edmund SIKORSKI

Czcigodni i Drodzy Księża!
Zgromadzona tutaj społeczność naszej Parafii pw. św. Mikołaja w Bydgoszczy Fordonie, z największym szacunkiem i oddaniem składa Wam Drodzy Księża podziękowanie za kapłański i duszpasterski trud, za każdą Eucharystię, za każdą spowiedź św., każde błogosławieństwo i za Waszą codzienną modlitwę, za prowadzenie naszych dzieci i młodzieży do Boga, za kapłańską opiekę nad osobami starszymi, za okazywaną nam wielką życzliwość, cierpliwość, wyrozumiałość i przewodzenie nam w drodze na spotkanie z Bogiem w Niebieskiej Ojczyźnie.
Polecamy Was w modlitwach naszemu Zbawicielowi Jezusowi Chrystusowi, Matce Bożej Nieustającej Pomocy i Świętemu Józefowi, by darzyli Was zdrojami łask, umacniali w cnotach świętości, oddalali wszelkie zagrożenia, wspierali w codziennych powinnościach kapłańskich i duszpasterskich. Niech pomagają także realizować Wasze plany osobiste, które – oby Bóg tak nimi kierował – by były zgodne z Jego wolą.
Życzymy Wam obfitości darów Ducha św., aby dawał Wam dobre natchnienia i dobre myśli, także dobre rozwiązania codziennych problemów, a Wasi patronowie święci pomagali w służbie ołtarza i w codziennym życiu.
Z całego serca życzymy Wam dobrego zdrowia, pogody ducha, jak najwięcej spokoju i abyście również znajdowali czas dla siebie, czas na wypoczynek.
Niech Matka Boża Kapłanów rozświećła Wasze drogi, zawsze prowadzi prostymi ścieżkami i zawsze pomaga.

Łzy Boże!

Wielki Czwartek, AD 2023.

Wielki Piątek

Dzień Męki i Śmierci Pana Jezusa. Droga Krzyżowa o godz. 14:30 połączona z Koronką do Bożego Miłosierdzia. Liturgię Wielkopiątkową, o godz. 18:30, celebrował ks. Daniel Nejman. Na zakończenie wystawienie Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim i możliwość adoracji do godz. 21:00.

Wielka Sobota

Adoracja Pana Jezusa w Grobie Pańskim.

O godz. 7:00 – poranna modlitwa Kościoła („ciemna jutrznia”).

Święcenie potraw na stół wielkanocny w kościele: godz. 9:00, 10:00, 14:00, 15:00, 16:00 i 17:00.

Liturgia Wigilii Paschalnej rozpoczęła się o godz. 20:00, a zakończyła procesją rezurekcyjną.

9 kwietnia, **Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego**

Msza św. za Parafian o godz. 6:00, poprzedzona procesją z figurą Zmartwychwstałego.

„Życzenia naszych Kapłanów: ks. proboszcza Karola Glesmera oraz ks. wikariusza Daniela Nejmana Dla Parafian i Gości – radości, zdrowia i błogosławieństwa Zmartwychwstałego Chrystusa”.

Serdeczne podziękowania ks. Proboszcza: za udział w Drodze Krzyżowej, harcerzom z drużyny „Piąta.PL”; Służbie Ruchu za zabezpieczenie oraz za każdą pomoc i ofiary na rzecz naszej parafii.

10 kwietnia, w **Poniedziałek Wielkanocny**, Mszę św. o godz. 11:00 z ks. proboszczem kan. Karolem Glesmerem koncelebrowali: ks. prał. Edmund Sikorski i ks. kan. Roman Buliński.

**16 kwietnia 2023 roku,
na Mszy św. o godz. 13:00,
biskup bydgoski ks. Krzysztof Włodarczyk
konsekwował kościół
pw. św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty**

Konsekwacja, czyli uroczyste poświęcenie kościoła i ołtarza, zalicza się do najważniejszych aktów liturgicznych. Miejsce bowiem, gdzie gromadzi się wspólnota chrześcijańska, aby słuchać Słowa Bożego, zanosić modlitwy błagalne, wielbić Boga, a przede wszystkim sprawować sakramenty i gdzie przechowuje się Najświętszy Sakrament Eucharystii, jest szczególnym obrazem Kościoła, Świątyni Boga, zbudowanej z żywych kamieni” (Rytuwał). Konsekwacja jest to Boża pieczęć, która potwierdza na zawsze wobec wszystkich, że jest to miejsce, które Pan Bóg szczególnie wybrał jako miejsce spotkania, przebaczenia, jako miejsce, w którym niebo spotyka się z ziemią. Ten akt potwierdza również godność człowieka, który wyszedł od Boga, jest Jego odblaskiem przez wolność, możliwość wyboru i zdolność do miłości.

W obrzędzie konsekwacji występuje wiele symboli o głębokim znaczeniu. Na początku Biskup Konsekwator święci wodę, ściany kościoła, ołtarz i wiernych. W tym akcie nawiązuje się do chrztu, który czyni z nas świątynią Ducha Świętego. Po Liturgii Słowa następuje namaszczenie olejem ołtarza i ścian kościoła. Olej święci się w Wielki Czwartek w katedrze, matce wszystkich kościołów. Namaszczenie nawiązuje do tradycji Starego Testamentu, namaszczenia proroków i królów. Wydarzenie to wiązało się z godnością osoby namaszczonej i określało jej powołanie oraz zadanie do spełnienia. Sam Pan Jezus został namaszczonej (Mesjasz), aby odkupić ludzkość.

Ołtarz namaszcza się, aby służył do sprawowania Najświętszej Ofiary. Namaszcza się ściany kościoła, bo ma być tylko Bogu oddany i Jemu służyć jako Jego dom. Podczas widzialnego namaszczenia olejem dokonuje się namaszczenie niewidzialne Duchem Świętym. Po namaszczeniu ołtarza i ścian kościoła następuje ich okadzenie, okadza się również wiernych. Czynności te symbolizują, że odtąd modlitwa, jak woń kadzidła, wznosi się do Boga. Świątynia ma być wypełniona modlitwą ludzi, którzy tu przychodzą. Następuje teraz uroczyste oświetlenie ołtarza i kościoła (miejsca namaszczenia ścian) oraz zapalenie wszystkich innych świec. Płonąca świeca oznacza Jezusa Chrystusa – Światłość świata. (xMK)

“Żeby zrozumieć Kościół, trzeba dosłownie wejść do niego, znaleźć w nim swoje własne miejsce” – powiedział bp Krzysztof Włodarczyk.

Ordynariusz diecezji podkreślił, że dzisiaj tak wiele zależy od tego, jak i z jakiej strony popatrzymy na kościół. Dodał, że z kościołem pisanym przez wielkie „K”, jak i małe „k”, jest tak, jak z witrażami w świątyni. Gdy patrzy się z zewnątrz, są one tylko zlepkiem kawałków ciemnego szkła, powiązanych paskami ołowiu. Jednak gdy wejdzie się do środka, widać grę kolorów, symboli i postaci. – Dlatego tak ważne jest, by odnaleźć się wewnątrz Kościoła. Trzeba nam zobaczyć siebie, jako jeden z tych elementów witraża, który składa się na całość. Zobaczyć jako jeden z żywych kamieni, stanowiących budowlę Kościoła – tłumaczył.

Wchodząc do świątyni, chodzi również o to, by wzrokiem objąć ołtarz, tabernakulum, konsekrowaną hostię i modlących się. Wszystko po to, by dotknąć tajemnicy obecnego Boga. – Dzisiejsza liturgia wyróżnia trzy elementy: właśnie ołtarz, związane z nim tabernakulum i ambonę, podczas gdy cały lud Boży, jak korona, gromadzi się wokół nich – dodał bp Krzysztof Włodarczyk.

---

16 kwietnia o godz. 15:00, w **Niedzielę Miłosierdzia Bożego**, w naszym kościele, pod przewodnictwem ks. prof. Bogdana Czyżewskiego, zostało odprawione nabożeństwo, w czasie którego została odmówiona i odśpiewana Koronka do Bożego Miłosierdzia.

Tylko twardziele zostają w Kościele

**powiedział Biskup Bydgoski 25 kwietnia 2023 r.
po zakończonym bierzmowaniu w kościele św. Mikołaja.**

25 kwietnia 2023 r. 29 osób, z rąk ks. bpa Krzysztofa Włodarczyka, przyjęło sakrament bierzmowania podczas Mszy św. o godz. 17:00 koncelebrowanej z ks. Damianem Pawlikowskim, sekretarzem, kapłanem i notariuszem Kurii Diecezjalnej.

Obecni byli księża naszej parafii: ks. Proboszcz, ks. Daniel Nejman, który przygotował młodzież oraz księża z dekanatu: dziekan ks. Jan Andrzejczak, ks. Janusz Tomczak, ks. Mirosław Pstrągowski i ks. prał. Edmund Sikorski.

Państwo Aleksandra i Karol, w imieniu Rodziców, powitali Biskupa Bydgoskiego i prosili o udzielenie Sakramentu Bierzmowania młodzieży naszej parafii.

Czcigodny Księżu Biskupie!

Serdecznie witamy Księdza Biskupa wśród nas.

Zgromadziliśmy się tutaj jak Apostołowie w Wieczerniku w oczekiwaniu na Zesłanie Ducha Świętego. Jako rodzice zebranej młodzieży, prosimy Cię Księżu Biskupie, o udzielenie Sakramentu Bierzmowania naszym dzieciom. My wiemy, że tylko Chrystus przynosi szczęście człowiekowi i odpowiada na podstawowe pytania:

Po co żyję? Dokąd zmierzam? Co mnie czeka?

Pragniemy, aby dziś Duch Święty zstąpił na nasze dzieci. Tego potrzebują. Pragniemy, by wyzbyli się lęku, który często napętnia serca młodych ludzi, aby dokonywali dobrych wyborów, kierując się wiarą, nadzieją i miłością. Aby stali się dojrzałymi świadkami Chrystusa i nabrali odwagi do mężnego wyznawania wiary.

Bo Duch Święty to realna moc przemieniająca nasze życie. Tej mocy potrzebuje każdy, a szczególnie nasze dzieci. Prosimy o sprawowanie Najświętszej Eucharystii w intencji naszej młodzieży oraz o Twoje pasterskie błogosławieństwo.

Rodzice młodzieży z parafii św. Mikołaja w Bydgoszczy.

Ks. Proboszcz podziękował rodzicom młodzieży, za dar ołtarza, jakim jest Ewangeliarz w pięknej, bogatej skórzano-srebrnej oprawie, do uroczystych celebracji.

100 lat temu...

a dokładnie

26 kwietnia 1923 roku

Lata 1920-1939 stanowią bardzo ważny okres w dziejach fordońskiego kościoła i jego parafii. Miasto zaczyna budzić się do życia narodowego w nowych warunkach. Począwszy od XX w. zaczyna wzrastać liczba mieszkańców. W obrębie parafii zamieszkiwało 6475 Polaków katolików, 747 Niemców, 23 Żydów.

Przytulny, ale mały kościółek parafialny nie mógł pomieścić podczas nabożeństw (zwłaszcza niedzielnych i świątecznych) wszystkich wiernych z miasta, nie mówiąc już o okolicznych wsiach. Parafia odczuwała brak dostatecznie obszernego kościoła. Świątynia taka stała się pragnieniem wszystkich wiernych, którzy w ten sposób chcieli okazać głębokie przywiązanie religijne. Dlatego też dnia **26 kwietnia 1923 r.** na posiedzeniu Dozoru Kościelnego **zapadła decyzja budowy nowego, obszernego kościoła parafialnego.** W posiedzeniu tym brali udział z ramienia Rządu i władzy kościelnej: konserwator dr Pajzderski, ks. prof. Detloff i inż. Stefan Cybichowski z Poznania. Środowisko miejscowe reprezentowali: administrator ks. B. Piechowski, Fr. Szreiber, Fr. Płotka i Antoni Affelski. Na posiedzeniu tym postanowiono wybudować na miejscu obecnej świątyni obszerniejszy kościół. Plany kościoła oraz nadzór nad jego budową miał objąć inż. Cybichowski, zaś prace budowlane powierzono mistrzowi Julianowi Jaworskiemu z Bydgoszczy. W ten sposób można było przystąpić do prac przygotowawczych i zbierania środków materialnych.

W rozszerzonym posiedzeniu Dozoru Kościelnego w dniu **15 lipca 1923 r.** wzięli udział przedstawiciele miasta z burmistrzem Wacławem Wawrzyniakiem oraz reprezentanci wszystkich gmin wchodzących w skład parafii. Na posiedzeniu tym wybrano Komitet Budowy Kościoła, który chcąc zapewnić stały dopływ środków materialnych na ten cel podjął następującą uchwałę: „Podatek pobierać się będzie od właścicieli gruntów uprawnych od 5 do 20 funtów zboża z morgi lub każdorazowo cenę takowego w gotówce. Bezrolni płacić mają 10% od podatku dochodowego”. Do wykonania tej uchwały powołano specjalną komisję, która na bieżąco kontrolowała jej realizację. Posypały się ofiary składane przez robotników, rolników, inteligencję, rzemieślników i kupców.

Po czterech latach prac przygotowawczych, zbierania pierwszych materiałów, którym patronował ówczesny administrator parafii ks. Pruszk, **wiosną 1927 r.** rozpoczęto budowę kościoła, którą ukończono w stanie surowym po trzech latach. Wykończenie kościoła przypadło na lata 1929-1933, a więc na okres światowego kryzysu ekonomicznego, który dotknął także Polskę. Tym większe więc zasługi odniosło społeczeństwo Fordonu. Trzeba było wiele trudu i ofiarności ze strony ks. prob. Leona Gawin-Gostomskiego i członków komitetu, aby można było dokonać konsekracji kościoła w przewidzianym terminie.

Stary kościół umiejętnie wkomponowano w ustawioną prostopadle wielką nawę nowego kościoła. Niższa część dawnej świątyni obejmująca głównie prezbiterium i dwa ołtarze boczne stworzyła dodatkową

kaplicę z jej dawnym archaicznym wystrojem wewnętrznym, zachowując w ten sposób tradycję, z którą parafianie tak mocno byli związani uczuciowo.

Kościół z roku 1600.

W niedzielę, 14 maja, na Mszy św. o godz. 11:00, grupa 73 dzieci z naszej parafii po raz pierwszy przystąpiła do Stołu Pańskiego.

**31 maja uroczystie zakończono tegoroczne nabożeństwa majowe na Wyszogrodzie.
Mszy św. przewodniczył ks. kan. Karol Glesmer.
W koncelebrze wzięli udział: ks. kan. Roman Buliński i ks. prał. Edmund Sikorski.**

**W niedzielę, 4 czerwca 2023 roku, w Uroczystość Trójcy Najświętszej,
ks. kan. Karol Maria Glesmer,
proboszcz parafii św. Mikołaja w Bydgoszczy-Fordonie,
obchodził 35-lecie Święceń Kapłańskich**

„Jubileusze to momenty ważne w życiu kapłana. Stanowią one jak gdyby kamienie milowe na drodze powołania. Jubileusz wedle biblijnej tradycji jest czasem radości i dziękczynienia. Przy okazji jubileuszy pragniemy dziękować Wicznemu Pasterzowi za plony życia kapłańskiego, za naszą służbę Kościołowi i ludziom w różnych miejscach świata, w różnych warunkach i na różnych placówkach, na których zechciała postawić nas Opatrzność. Wiemy, że jesteśmy „sługami nieużytecznymi” (por. Łk 17,10), ale równocześnie jesteśmy wdzięczni Panu, że zechciał nas uczynić swymi sługami”.

Z listu do kapłanów na Wielki Czwartek 1996, Jan Paweł II

Ornat, w którym ks. Proboszcz koncelebrował Mszę św. z ks. Danielem, uszyła i haftem opatrzyła Mama ks. Karola na Mszę św. Prymicyjną.

Drogi Księżu Proboszczu, Karolu!

35 lat temu, w 1988 roku, z woli Najwyższego Pasterza naszego Pana Jezusa Chrystusa, otrzymałeś święcenia kapłańskie i wkroczyłeś na drogę służby Kościoła i powierzonego Ci ludu Bożego, która doprowadziła Cię tutaj, do naszej Parafii św. Mikołaja w Bydgoszczy Fordonie.

3 wielką radością obchodzimy Twój dostojny Jubileusz i cieszymy się z Twoich dokonań i Twojego długoletniego kapłaństwa.

35 lat, to długi czas i długa droga, którą podążałeś, jako kapłan i duszpasterz. To bogate przeżycia, trudy i chwile radości. Zapewne Twoje myśli i wspomnienia sięgają daleko, daleko wstecz. Za wszystkie te lata przyjmij podziękowanie płynące ze szczerości naszych serc. Dziękujemy za każdą odprawioną Mszę św., za każdy udzielony Sakrament - czy to Komunii św., zwłaszcza tych Komunii św., które dzieci przyjmowały po raz pierwszy, czy za przygotowanie młodzieży do Sakramentu Bierzmowania, za śluby i ostatnie namaszczenia, za ostatnie drogi. Dziękujemy za zwykłą codzienność, za życzliwość i za każdy gest dobrej woli.

Razem przechodziliśmy i trudne chwile – pandemię, gdy na Mszy św. mogło być zaledwie 5 osób, a także czas ataków na Kościół przez jego nieprzyjaciół. To wszystko minęło. Dzięki Twojej postawie i wytrwałości, wspólnie z księdzem wikariuszem Danielem, umacniamy Parafię. Twoja praca, przykład i zaangażowanie przyciągają zwłaszcza dzieci, które coraz chętniej garną się do służby ołtarza.

Dziękujemy Ci Księżu Proboszczu, przede wszystkim za umacnianie w nas ducha wiary, za troskę o poszczególne wspólnoty parafialne, za troskę o naszą świątynię, za podtrzymywanie jej pięknego wyglądu. Wiemy, że masz dalsze plany, aby w 90. rocznicę konsekracji naszego Kościoła stanął nowy kamienny ołtarz, dziękujemy za dbałość o cmentarz i dom parafialny. To wszystko jest na Twoich barkach i to wszystko składa się na słowo najbardziej oddające wartość Twojej kapłańskiej posługi – „Dobry Pasterz”.

Niech nasz Pan Jezus Chrystus nadal obdarza Cię potrzebnymi łaskami i dobrym zdrowiem. Niech Cię omija wszystko, co mogłoby przynieść jakiegokolwiek uszczerbek na duszy lub na ciele, a Matka Najświętsza Nieustającej Pomocy, także z tytułem Matki Bożej Fordońskiej, wciąż oświecla Twoją kapłańską drogę. Szczęść Boże!

Mamy przyjemność przekazać Ci pamiątkowy album z okazji Twojego Jubileuszu 35. święceń kapłańskich, w którym znajdują się niepowtarzalne życzenia adresowane do Ciebie, między innymi - od naszych Sióstr Miłosierdzia Wincentego a Paulo oraz poszczególnych wspólnot modlitewnych i grup parafialnych, także od dzieci ze Świetlicy Kącik i Scholi św. Mikołaja. Mamy nadzieję, że album stanie się dla Ciebie, Czcigodny Księżu Proboszczu, miłą pamiątką na czas refleksji i zadumy.

*Z wdzięczności za posługę kapłańską z okazji 35. lecia święceń kapłańskich –
ks. kan. Karolowi Glesmerowi
Społeczność Parafii św. Mikołaja w Bydgoszczy Fordonie.*

- JAN PAWEŁ II -

**„ JUBILEUSZE TO MOMENTY WAŻNE W ŻYCIU KAPŁANA
STANOWIĄ ONE JAK GDYBY KAMIENIE
MIŁOWE NA DRODZE POWOŁANIA ”**

Drogi nasz Księżu Proboszczu...

**Wierny swojemu powołaniu obchodzisz dzisiaj piękny jubileusz. Czas to
błogostawiony, ale niejednokrotnie trudny, pełen troski, może nawet chwili
zwątpienia.**

Księżu Karolu...

**Echo radosne niech się w górę wzbija. 35 lat od owej chwili mija
kiedy kapłanem zostałeś wyświęcony
i w kapłańskie szaty zostałeś ubrany.**

**W dzień tak radosny dziękujemy Bogu, że w swej dobroci,
z miłosierdzia swego, dał nam doczekać dnia tak radosnego.**

Dziś zanosimy serdeczne błaganie:

PROBOSZCZA NASZEGO ZACHOWAJ NAM PANIE !

**Udziel Mu zdrowia, wspieraj Jego siły, bo On nam wiernym
nad wszystko jest miły. Żyj długo – tego Ci życzymy.**

**Niech Bóg pozwoli dożyć szczęścia tego,
byś się doczekał Jubileuszu ŻŁOTEGO.**

**Razem z Tobą dziękujemy Panu i Jego Matce Maryi za te lata pełne radości,
doświadczeń i zmagañ. A wszystko to w służbie Bogu i ludziom.**

Dzisiaj, jak wszyscy tu jesteśmy zebrani, pragniemy Tobie życzyć:

**- Bożej miłości – Matczynej opieki – ludzkiej dobroci-
-żelaznego zdrowia i nade wszystko Anielskiej cierpliwości.**

Szczęść Boże... PARAFIANIE

*W 35. rocznicę święceń kapłańskich
ks. kan. Karolowi Glesmerowi
poświęcam*

Moje życie Boże, myśli moje

Moje życie Boże,
i myśli moje,
myśli moje, ale życie Twoje,
ni krzty z tego
nie utraciłem,
co otrzymałem,
pomnożyłem.

Gdy Cię unoszę w górę,
Boże,
a myśl ma pojąć Cię
nie może,
to mój Pan i Bóg mój wołam,
ile mocy
wykrzesać zdołam.

Wstecz już się
nie oglądam,
nic od tego świata nie żądam,
i idę
i z życiem się mierzę,
i Tobie Boże
ufam, najszczerzej.

Świat się od Ciebie
odwraca,
Słowo i żywą wiarę zatracą,
czy przetrwa
ma owczarnia,
wciąż lęk mnie
o nią ogarnia.

Roman Józef Misiak

4 czerwca 2023 roku

*W 35. rocznicę święceń kapłańskich
ks. kan. Karolowi Glesmerowi
poświęcam*

I Panie,
Tobie ją powierzam,
cała do Ojca niech zmierza,
daj moc
i miłość bez granic,
a owczarni
nie uronię za nic.

Zawiodę przed Twe
Oblicze,
I doglądam i co dnia ją liczę,
i Twe dziedzictwo
pomnożę,
stukrotny plon
u tronu złożę.

Trzydzieści
i pięć lat
Tobie Boże służę,
i pragnę Ci służyć
jeszcze dłużej.

Ty wszystko wiesz,
mój Panie,
pozwól, niech się tak stanie.

Roman Józef Misiak

4 czerwca 2023 roku

Boże Ciało, 8.06.2023 r.

WIARA – KOŚCIÓŁ – WSPÓLNOTA – RODZINA

Tegoroczna Uroczystość Bożego Ciała rozpoczęła się o godz. 9:30 Mszą św. koncelebrowaną przez ks. proboszcza Karola Glesmera i ks. prał. Edmunda Sikorskiego.

Po Eucharystii procesja przeszła ulicami: Cechową, Jana Styki, Wyzwolenia na Rynek.

Tegoroczne ołtarze przygotowali:

1. Akcja Katolicka z pomocą Szafarzy.
2. Mieszkańcy ulicy Styki.
3. Siostry Miłosierdzia z Matkami Różańcowymi.
4. Drużyna Harcerska PiątaPL „Niezlomni”.

25

**W czerwcu 1998 roku
powstała redakcja "Głosu Świętego Mikołaja".
Po dwóch miesiącach przygotowań,
1 września 1998 r.
ukazał się pierwszy numer gazety parafialnej.**

**Od roku 2019,
po zakończeniu edycji papierowej gazety,
redakcja kontynuuje upamiętnianie wydarzeń parafialnych
w wersji internetowej.**

10 czerwca 2023 roku odwiedziły Fordon trzy Panie, które odsiadywały wyroki w celi „Małolatek”, przyznam – powiedział proboszcz ks. Karol Glesmer – że trudno znaleźć w pamięci kogoś, kto z takim wzruszeniem wchodziłby do naszego kościoła, ze wspomnieniem, jak ważna była ta świątynia dla owych młodych dziewczyn, skazanych przedziwnymi wyrokami komunistycznej „władzy”. Choć kościoła nie widziały nawet, ale dzwony wołające na modlitwę, czy oznajmiające Zmartwychwstanie Pańskie były dla nich „za murami” iskierką nadziei na wolny świat.

Księżu Proboszczu -

ponieważ jesteśmy w Fordonie i to pewnie po raz ostatni, gdyż poważyliśmy wiek (ponad 90 lat) nie pozwala na inne plany, prosimy o odprawienie jednej mszy św w intencji: „Ospokój duszę świętą pamięci zmarłych więźniarek politykandy okresu stalinowskiego i o Bożą opiekę dla jeszcze żyjących z celi „Matolatki”.”

Dla nas w więzieniu była silna wiara w pomoc Stwórcy była największym, obok rodziny, wsparciem w latach przetrwania ze fordonijskimi murami. Mamy też był kościół św. Mikołaja, którego dzwony słyszano w całość budowy nadzieję, że istnieje wolny świat Boży i że my doczekamy wolności mimo tragiczne ciężkie przeżycia.

Jeżeli Księżdz uzna za stosowne, to proszę odaytać choć kilka zdań z dotychczasowego artykułu, szczególnie chodzi mi o podziękowanie mieszkańcom Fordonu, o których bardzo pozytywnie wypowiedziały się nasze mamy czekające na widzenie.

Serdecznie pozdrawiamy
Szczęść Boże
byłe „Matolatki” z więzienia (1944-56)
w Fordonie

Maria Kowalska
Iwona Bonstra-Jirsa

Wielkim pragnieniem żyjących było, abyśmy w naszym kościele modlili się w intencji ich i ich już nieżyjących koleżanek.

We czwartek, **15 czerwca**, zakończyliśmy oktawę Bożego Ciała. O godz. 18:30 proboszcz, ks. Karol Glesmer odprawił Mszę św., po której procesją wokół kościoła zakończyliśmy świętowanie.

Na zakończenie procesji, dziewczynki obsypały płatkami kwiatów księdza proboszcza niosącego monstrancję.

17 czerwca 2023 r.
DZIEŃ CHOREGO
w parafii św. Mikołaja

W sobotę, 17 czerwca, we Wspomnienie Niepokalanego Serca NMP, w naszej parafii obchodziliśmy Dzień Chorego. Z tej okazji proboszcz, ks. Karol Glesmer odprawił Mszę św., w czasie której można było przyjąć Sakrament Namaszczenia. W czasie uroczystości obecne były relikwie bł. Stefana Wyszyńskiego.

Pójdźmy za Barankiem

Wierzę w Kościół Chrystusowy

44. PIESZA PIELGRZYMKA Z FORDONU DO CHEŁMNA

1 lipca 2023 r., po raz 44. pieszo do Chełmna

„Pójdźmy za Barankiem”

1 lipca 2023 r., po raz pierwszy z fordońską flagą,
84 osoby wyruszyły z kościoła św. Mikołaja w Fordonie
do Chełmna na doroczny odpust Matki Bożej Chełmińskiej.

Ks. Proboszcz i ks. Mateusz Szurgot z Włocławka

Pragnę Wam wszystkim bardzo podziękować. Przede wszystkim **Uczestnikom – Pątnikom**, było nas 88. Za wspaniałą atmosferę, wzajemną pomoc i wspólną modlitwę.

Księdzu Danielowi, który po raz czwarty szedł z gotowością do posługi, jako duchowy opiekun, **księdzu Mateuszowi** z Włocławka, za bycie w naszej wspólnocie oraz za wygłoszoną konferencję o Kościele. Bóg zapłać.

Wszystko może się odbyć dzięki zaangażowaniu sporej ilości osób.

Dziękuję za wspaniałą organizację i wielką pomoc: **Sławkowi i Małgosi**.

Dbającym o bezpieczeństwo na drodze: **Oli, Sebastianowi, Sebastianowi, Zuzi, Adamowi, Michałowi**.

Grupie muzycznej: **Małgosi i Krzysiu, Marcie**.

Wspomagającym swoimi samochodami potrzebujących: **Piotrowi i Tomkowi**.

O wspaniałe i pyszne śniadanie zadbali **Pani Marlena i Pan Marek** w Reptowie wraz z ekipą sąsiadów i tych wszystkich, którzy upiekli pyszne placki i pomagali. DZIĘKUJEMY.

Weteranom: **Pani Krysi i Rysiu** za wielką troskę, wielkie serce i podwieczorek i cukierki...

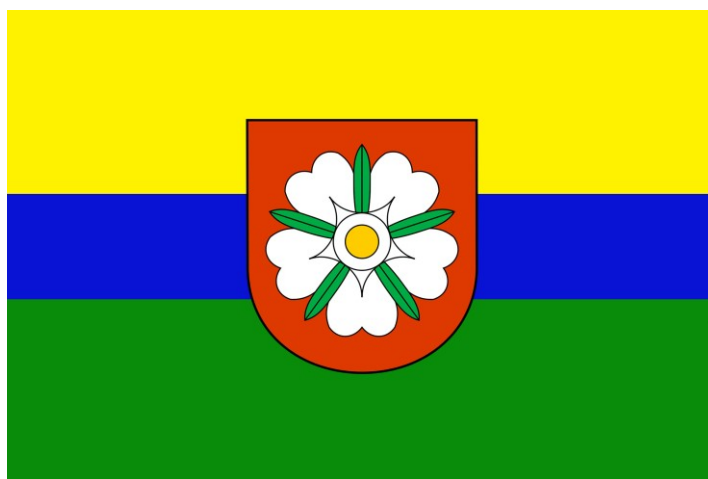
Serdeczne podziękowanie kierujemy do wspomagających nas sponsorów:

- **Miejskie Wodociągi i Kanalizacja** w Bydgoszczy, za wodę i wsparcie,
- **Fordoński Zakład Pogrzebowy**, za nagłośnienie całej trasy pielgrzymki,
- **Raf Car, Myjnia Wyszogród**, za jedzonko na śniadanie,
- **Rada Osiedla „Stary Fordon”**, za wsparcie słodyczami itp.

I wszystkim, których spotkaliśmy, a szczególnie **Kołu Gospodyń z Czarza**, za wspaniałą gościnę i pyszny obiad z kawką lub herbatką.

Wielkie Bóg zapłać wszystkim, za rok idziemy 1 lica 2024 (poniedziałek) 😊

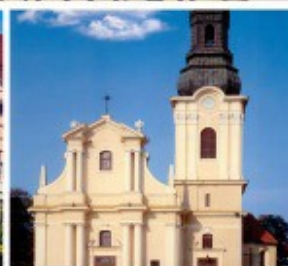
Pielgrzym Karol

Pielgrzymka do miejsca śmierci Sługi Bożego ks. Henryka Antoniego Szumana

*Katolicka Wspólnota Odnowy w Duchu Świętym
przy Parafii św. Wojciecha w Starogardzie Gdańskim*

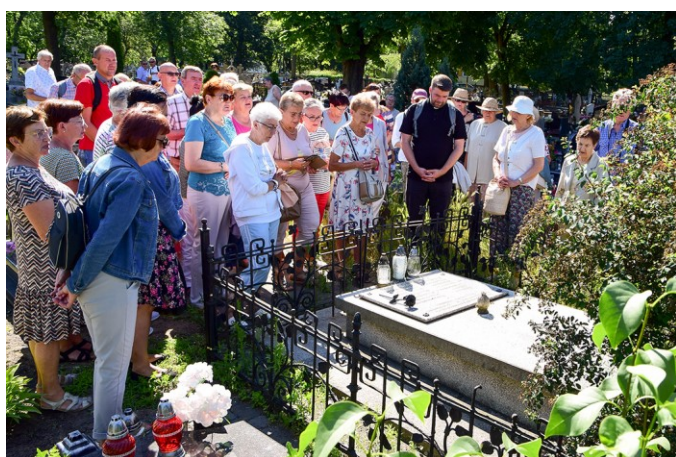
8 lipca gościliśmy pielgrzymów ze Starogardu Gdańskiego, którzy, pod duchową opieką ks. Piotra Pruskiego, którzy przyjechali do Fordonu, do miejsca śmierci ks. Henryka Antoniego Szumana.

Ks. Szuman zginął, zamordowany przez hitlerowców dnia 2 października 1939 roku przed murami naszego kościoła razem z ośmioma obywatelami Fordonu. Pełna lista pomordowanych znajduje się na Pamiątkowej Tablicy, wiszącej na kościele oraz na pomniku, stojącym na fordońskim Rynku. Na stronach Kroniki niejednokrotnie były prezentowane wszystkie szczegóły wydarzenia 2 października 1939 roku, szczególnie przy obchodach kolejnych rocznic.

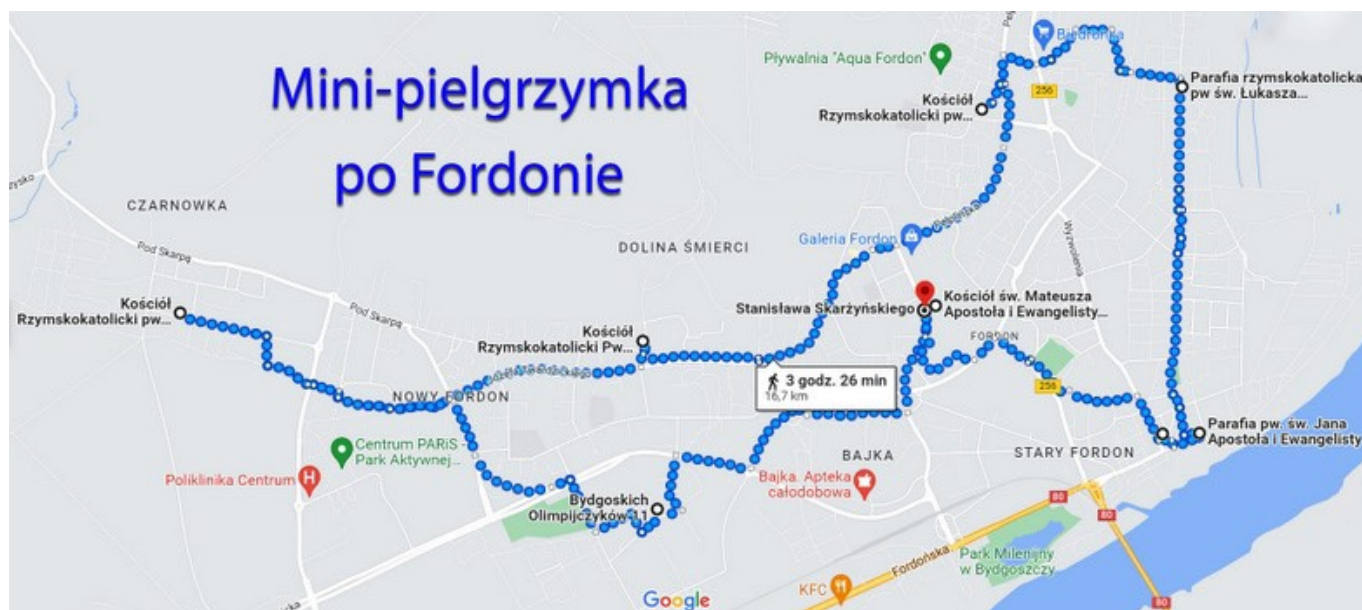
W tym miejscu – jedynie krótkie wyjaśnienie pobytu Pielgrzymów ze Starogardu Gdańskiego w naszym mieście parafii. W drugim roku po wojnie, za administrowania parafią św. Mikołaja przez ks. Alfonsa Weltrowskiego, 29 kwietnia 1947 roku odbyła się ekshumacja poległych pod kościołem ofiar. Po Nabożeństwie Żałobnym w dniu 4 maja 1947 roku, w którym uczestniczyli wszyscy mieszkańcy parafii i miasta, ciała ofiar zostały złożone we wspólnej mogile na cmentarzu przy ul. Cmentarnej (obecnie Cechowej). Ks. Henryk Szuman nie został pochowany wspólnie z nimi, ponieważ rodzina rozpoznała ciało zmarłego księdza i zabrała go do Starogardu, gdzie został pochowany. Wspólna mogiła pomordowanych 2 października 1939 r. mieszkańców Fordonu znajduje się obecnie na cmentarzu, należącym do parafii św. Jana Apostoła i Ewangelisty. Tam Pielgrzymi, poprowadzeni przez ks. proboszcza Karola Glesmera, skierowali swoje kroki, by oddać hołd tym, którzy zginęli razem z ks. Szumanem.

Pielgrzymów po Starym Fordonie oprowadził Damian „Amon” Rączka, wiceprezes Stowarzyszenia Miłośników Starego Fordonu.

W piątek, **21 lipca**, ks. Daniel obchodził swoje Imieniny. Życzymy naszemu ks. Wikariuszowi wszystkiego, co najlepsze: Bożych łask i opieki Matki Najświętszej oraz zdrowia i sił do dalszej owocnej pracy w naszej parafii.

22 lipca powitaliśmy pielgrzymów przychodzących z kościoła św. Jana Ap. i Ew. pod przewodnictwem proboszcza tej wspólnoty, ks. Janusza Tomczaka.

23 lipca, po wieczornej Mszy św., pielgrzymi pod przewodnictwem ks. Daniela Nejmana wyruszyli na ostatni odcinek, którego trasa z naszego kościoła wiodła ulicami: Wyzwolenia, Samotną, Kasztelańską, przez park do ul. Skarżyńskiego i placu św. Mateusza.

W kościele św. Mateusza Ap. i Ew. pielgrzymów powitał proboszcz, ks. Mariusz Kuciński. Ostatni odcinek pielgrzymki przemierzył z pielgrzymami ks. Edmund Sikorski, budowniczy i pierwszy proboszcz parafii św. Mateusza.

25 lipca wspominamy **św. Krzysztofa**, patrona kierowców i podróżujących.
Po Mszy św. wieczornej ks. Daniel pobłogosławił pojazdy i kierowców przy naszym kościele.

To także **dzień imienin naszego Biskupa**, pamiętajmy w modlitwie o naszym Pasterzu.

10 PRZYKAZAŃ dla kierowców:

Jesteś kierowcą na drodze i nie jesteś na niej sam. Ponad wszystkim jest Pan Bóg Twój, więc zawsze pamiętaj:

1. Nie będziesz egoistą na drodze.
2. Nie będziesz ostry w słowach, czynach i gestach wobec innych ludzi.
3. Pamiętaj o modlitwie i uczczeniu św. Krzysztofa, kiedy wyruszasz w drogę – umiej też podziękować.
4. Szanuj pieszych.
5. Nie zabijaj – bądź trzeźwy.
6. Zapnij pasy – będziesz bezpieczny.
7. Nie bądź brawurowy w prędkości.
8. Nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
9. Pomagaj potrzebującym na drodze.
10. Przestrzegaj przepisy drogowe, szanuj pracę naszej Policji.

26 lipca, to wspomnienie św. Joachima i św. Anny.

W naszym kościele ten dzień tradycyjnie obchodzimy jako świąteczny, gdyż św. Anna Samotrzecia od wieków jest u nas traktowana jako nasza Patronka. Z tej okazji ks. Daniel odprawił nabożeństwo przy ołtarzu św. Anny o godz. 18:00 w intencji rodzin naszej parafii z Modlitwą Rzymską z Nowenny do MB Nieustającej Pomocy.

„Samotrzec” w średniowiecznej polszczyźnie oznaczało „we troje razem”.

Słowo to jest złożeniem zaimka *sam* i liczebnika porządkowego *trzeci*. Znaczy 'we trzech, tj. samemu z dwiema innymi osobami'.

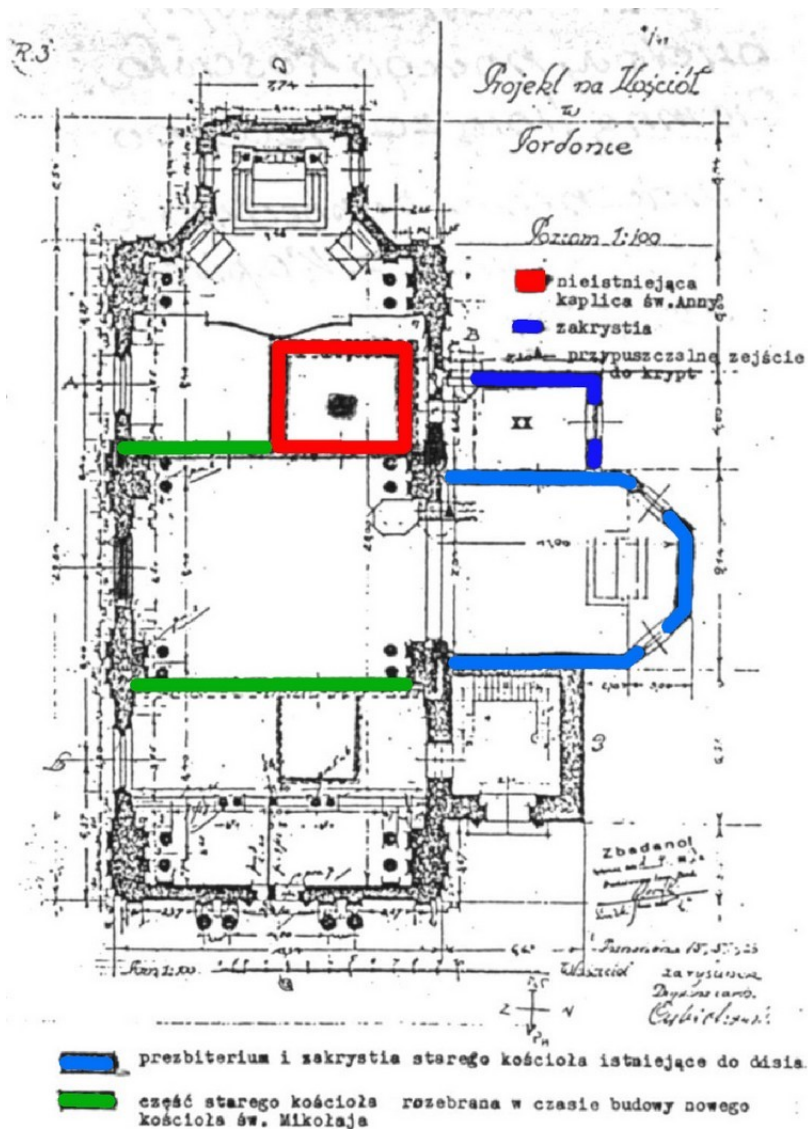

O godz. 18:30 ks. Daniel Nejman odprawił Msza św. odpustową.

Mało kto pamięta działalność Bractwa, propagującego kult św. Anny – matki Najświętszej Marii Panny. Powróćmy do czasów, kiedy przy fordońskim rynku stał kościół, po którym pozostała kaplica. Na planach budowy obecnej świątyni (załączony rysunek) zaznaczono kształty starej fary – murowanej. Uległa ona rozbiórce z wyjątkiem zachowanej do dziś bocznej kaplicy z ołtarzem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. Rozebrana fara została zbudowana po roku 1665 z inicjatywy ks. proboszcza Mateusza Judyckiego. W miejscu zniszczonej w okresie potopu szwedzkiego świątyni drewnianej postawiono kościół wybudowany z miejscowych materiałów ceramicznych, który został oddany przed 1690 r. W północnej części nawy dobudowano pomieszczenie, które w historii parafii odegrało znaczącą rolę. Była to kaplica pod wezwaniem św. Anny. Połączona wejściem z zakrystią stanowiła pomieszczenie o wymiarach ponad 6 metrów długie i 8 metrów szerokie. W centralnym miejscu stał ołtarz patronki z obrazem, który jest ostatnią pozostałością zachowaną z dawnej kaplicy, eksponowaną w naszym kościele. Obecnie obraz ten zdobi ołtarz boczny, wykonany przez artystę rzeźbiarza Sylwestra Kryskę na zamówienie ks. Franciszka Aszyka. Nie zachował się cenny zabytek tzw. antependium z ołtarza

św. Anny. Była to przednia płaszczyzna stołu Pańskiego wykonana ze skóry z wytłaczanymi złożonymi wzorami (kurdyban). Kaplica była przedmiotem szczególnego kultu i troski tak ze strony parafian jak i członków bractwa. Bractwo św. Anny na ziemiach polskich uzyskało statut podpisany przez nuncjusza Caligarego w 1581 r. zatwierdzony przez papieża Sykstusa V i rozpropagowany przez zakon Bernardynów warszawskich. Źródła kościelne wymieniają działalność Bractwa w parafii fordońskiej już w 1581 r., w Więcborku w 1583, zaś w Świeciu 1602 r., a w Lidzbarku 1620 r. Niestety zaginęła księga Bractwa wraz ze statutem. W początku XVII w. spotyka się udokumentowane wpłaty na rzecz Bractwa św. Anny i kościoła ze stron mieszczan fordońskich oraz okolicznych rodzin szlacheckich. Są to tzw. legaty (testamentowe świadczenia na rzecz Bractwa lub Kościoła). Do tych dobrodziejów możemy zaliczyć Teofilę Strzelecką z pobliskiego majątku Jastrzębie, czy rodzinę Niewieścińskich – właścicieli majątku Miedzyń z 1666 r. oraz bardzo dużą liczbę rodzin mieszczańskich z Fordonu. Ilość członków Bractwa na przestrzeni wieków wahała się od 30 do 80. Członkami Bractwa były rodziny mieszczan fordońskich, ale również innych miast np. Nieszawy i Łabiszyna. Wstępowali do Bractwa członkowie rodzin szlacheckich z okolicznych miejscowości z Kujaw i Pałuk. Przewodzili im: protektorzy – ludzie znaczący np. 1778 r. kasztelan Inowrocławia czy chorąży kaliski i bydgoski. Działalność Bractwa św. Anny obejmuje bardzo długi czasokres. Na niego składały się lata spokojnego, harmonijnego życia i pracy, ale również okresy trudne dla Polski, miasteczka i Kościoła, czasy potopu szwedzkiego, długich wojen XVII w. czy lata rozbiorów. Historię Bractwa św. Anny przybliżamy naszym Parafianom z okazji odpustu św. Anny, który obchodzimy co roku 26 lipca. Przypominamy tę historię także dlatego, by współczesne wspólnoty brały z Bractwa wzór zaangażowania i gorliwości. (HW; JR)

Po Mszy św. wysłuchaliśmy koncertu organowego w wykonaniu naszego organisty Mikołaja Oleksego.

W programie usłyszeliśmy:

1. „Jesus bleibet meine freude” Jana Sebastiana Bacha.
2. „Canon” Johanna Pachelbela.
3. Temat z filmu „La Califfa” Ennio Moriccone.
4. „Walc nr 2” Dmitri Shostakowicha.
5. Improwizacja organowa w stylu barokowym nt. pieśni „Witaj Pani Matko Matki”.
6. Muzyka Zbigniewa Wodeckiego „Zaczynj od Bacha”.

2 sierpnia 2023 r. gościliśmy pielgrzymów z Chojnic

Jak co roku gościliśmy pielgrzymów z Chojnic zdążających po raz 32. na Jasną Górę. I tym razem członkowie Akcji Katolickiej podjęli trud przygotowania posiłku dla ponad 120 pątników. Osób chcących wesprzeć to dzieło było więcej. Parafianie i zawsze gotowi do pomocy harcerze także włączyli się do tej akcji. Serdeczne podziękowania dla wszystkich, którzy poświęcili swój czas i obsługiwali pielgrzymów, a także tym wszystkim, którzy wsparli akcję poprzez ofiary złożone do skarbonki św. Antoniego. Jeszcze raz Bóg zapłać.

Agnieszka Maternowska
prezes POAK

10 września, na Mszy św. o godz. 11:00, ks. Daniel poświęcił przybory szkolne pierwszoklasistom.

17 września 2023 r.

„...o spokój duszy śp. Zmarłych więźniarek politycznych okresu stalinowskiego i o Bożą opiekę dla żyjących z celi „Małolatek”.

W takiej intencji modliliśmy się w naszym kościele pw. św. Mikołaja w bydgoskim Fordonie, usytuowanym przy Rynku, naprzeciw Zakładu Karnego.

Ten fakt jest niezwykle ważny we wspomnieniach byłych więźniarek politycznych, młodych dziewcząt z lat pięćdziesiątych, które tutaj trafiły z długimi wyrokami na przykład za to, że nosiły harcerskie mundurki nieakceptowane przez władze czasu stalinowskiego.

Wielkim pragnieniem żyjących było, abyśmy w naszym kościele modlili się w intencji ich i ich już nieżyjących koleżanek. W atmosferze zasłuchania i skupienia o godz. 8:00, 17 września 2023 roku (to pamiętna data rocznicy sowieckiej inwazji na Polskę) zgromadziliśmy się zasłuchując w świadectwo „Małolatek”, które publikujemy poniżej.

Fordońskie refleksje

Mamy już za sobą, podniosłe uroczystości związane z odsłonięciem pamiątkowej tablicy na murze więzienia w Fordonie, ku czci polskich patriotek, dziewcząt i kobiet więzionych tam w okresie stalinowskim w latach 1945-1956, mamy już za sobą tak że opublikowanie kilku artykułów wspomnieniowych na ten temat na łamach życzliwej nam „Gazety Pomorskiej w ramach cyklu „Aby nie odeszły w mrok”, ale jeszcze tak dużo pozostało do powiedzenia. Uważam; że naszym obowiązkiem więźniarek Fordonu jest wspomnieć tych, którzy cierpieli razem z na mi – naszych najwierniejszych przyjaciół – naszych Kochanych Rodziców.

Większość z nich umarła, a Ci którzy pozostali nie mieli sił i zdrowia, żeby uczestniczyć w fordońskich uroczystościach. „Pamiętamy, że często nasi ojcowie i nasze matki przemierzały setki kilometrów, aby po trudach podróży, i po długim oczekiwaniu, często w dni mroźne lub słotne pod więzienną bramą, wejść i porozmawiać przez chwilę z córką.

Bardzo przeżywałyśmy te widzenia. Każda z nas starała się usilnie, aby w oczach najbliższych wypaść możliwie jak najlepiej, jak najzdrowiej i jak najpogodniej. A kiedy nadszedł upragniony moment spotkania, ubrane w odprasowany własnym ciałem więzienny uniform, obute, w wyświecone, olbrzymie drewniaki, zwane w gwarze więziennej „dybami” lub „piorunami”, szliśmy na widzenie ze ściśniętym

gardłem i zaciśniętymi nerwowo rękami. Najważniejsze było, aby po zobaczeniu bliskich nie rozplakać się i nie dać poznać, że jest nam tak bardzo smutno i źle.

To straszne w wieku 17-18 lat, po długim niewidzeniu, zobaczyć ukochaną matkę i nie móc przytulić się do niej, wypłakać swój ból, ukoić swoje łzy i szczerze pogawędzić o wszystkich, życiowych problemach. Stawałyśmy zatem przed kratą z jednej strony, a nasze biedne mamy za podobną kratą, oddaloną o metr, z drugiej strony. Uśmiechałyśmy się do siebie sztucznym, bo wymuszonym uśmiechem, mówiłyśmy o dobrym zdrowiu i samopoczuciu i tylko dyskretnie, przelotnie na krótko spotykałyśmy się wzrokiem. Na krótko, gdyż oczy nie znają kłamstwa, a cisnące się uparcie, mimo silnej woli, łzy mogły w łatwy sposób zamienić tę krótką, dobrze graną nieomal sielankę, w rozpacz i szloch po obu stronach. Może to i szczęście, że widzenia były rzadka i trwały bardzo krótko. Nas odprowadzano do celi, a nasi najbliżsi spieszyli na dworzec, aby odjeżdżać w różne strony kraju: do Rzeszowa, Łodzi, Warszawy, Olsztyna, Zielonej Góry, Ostrowi Mazowieckiej itd.

Z opowiadań mojej mamy wiem, że między naszymi rodzicami zawiązywały się często serdeczne więzi, że także, i to pragnęłabym specjalnie mocno podkreślić, wiele serca okazywali czekającym na widzenie mieszkańcy Fordonu. „To dobrzy, szlachetni ludzie — mówiła mama. „Czasem po prostu podchodzili i pocieszali nas, często kiedy zmarznięci wchodziliśmy do sklepów, aby się ogrzać, uśmiechali się serdecznie do nas i to nie tylko ekspedientki; ale i kupujący”.

Artykuły w cyklu „Aby nie odeszły w mrok” mają na celu ocalić nie tylko od zapomnienia pamięć więźniarek fordońskich, ale również, co jest nie mniej ważne, ocalić także pamięć tych osób z więziennego personelu, które wbrew instrukcjom i zaleceniom. przełożonych, zamiast nienawiści i lekceważenia okazywały nam dobroć i życzliwość.

Jedna z nich, więzienna strażniczka, sierżant LEOKADIA JANICKA z Armii Krajowej, za pomoc więźniarkom zastała zdegradowana. Fakt ten przypomina Maria Turlejska na kartach książki „Te pokolenia żałobami czarne...”. Więźniarka Ola Światowiec opowiadała mi, że w swojej tułaczce po celach więziennych trwającej pięć lat, spotkała szlachetną pracowniczkę służby więziennej, zatrudnianą przy cenzurowaniu listów, o imieniu Wiesława. Z nią właśnie wiąże się piękne i wzruszające wspomnienie. Otóż pewnego dnia los zetknął Olę z chorującą więźniarką, która bardzo cierpiała w związku z rozłąką w czasie aresztowania z dwójką małych dzieci. Los ich dla niej był nieznanym. I wtedy Ola zdobyła się na krótką, szczerą rozmowę z Wiesią. Nie zawiodła się na niej. Wiesia dopomogła w ustaleniu adresu domu dziecka, do którego dzieci po aresztowaniu matki zostały skierowane. Adres ten trafił do Oli matki. Ta nie szczędząc czasu i wysiłku przywozi maleństwa na widzenie do matki, do Fordonu. Szlachetna pracownica więzienia, pani Wiesia, dyskretnie podrzuca czekoladę, aby matka miała czym gościć swoje pociechy.

Mimo upływu lat takie postawy nie mogą ulec zapomnieniu, gdyż właśnie tam, za potężnymi murami więzienia w Fordonie, okrucy ludzkiej serdeczności były bardzo ważne bo chroniły od depresji duchowej.

I jeszcze jedna bardzo ważna sprawa do poruszenia. Uroczystości w Fordonie rozpoczęły się Mszą Świętą w kościele znajdującym tak samo jak więzienie w rynku. Świątynia ta wspierała nasze rodziny oczekujące na widzenie, a także przyjmowała modlitwy dziękczynne od opuszczających więzienie. Bo właśnie wiara w moc Boga i wiara w miłość i życzliwość najbliższych pozwalały nam przetrwać i nie załamywać się nawet w najtrudniejszych chwilach naszej fordońskiej egzystencji.

MARIA KOWALSKA
Kcynia

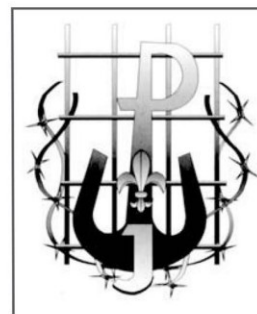
WOLNOŚĆ MOŻNA ODZYSKAĆ - MŁODOŚCI NIGDY

JAWORZNIACY

PISMO MŁODOCIANYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH LAT 1944-1956

Rok XXVII nr 4 (295) ISSN 1232-8758 Warszawa kwiecień 2017 r.

Miesięcznik wyróżniony w 1991 r. przez Fundację im. Jerzego Łojka

Kronika Jaworzniaków w internecie: www.jaworzniacy.pl Zarząd Gł.: j_pruszynski@op.pl Redakcja: jaworzniacy.redakcja@interia.pl

Wielkanoc to czas Zmartwychwstania najważniejszych wartości – ogromnej miłości, poświęcenia, miłosierdzia. Życzymy całej rodzinie Jaworzniackiej i naszym Sympatykom, aby nadchodzące święta były radosne, przyniosły optymizm na kolejne miesiące, dały siłę i moc do pokonywania trudów życia i nadzieję na lepsze jutro.

Zarząd Główny ZMWP „Jaworzniacy”
Fundacja Pomocy Byłym Młodocianym Więźniom Politycznym „Jaworzniacy”
Zespół Redakcyjny

„Jaworzniacy” Związek Młodocianych Więźniów Politycznych lat 1944-1956 – Zarząd Główny, Fundacja i Zarząd Oddziału Warszawa zapraszają na tradycyjne Jaworzniackie jajeczko, które odbędzie się 22 kwietnia 2017 r. o godz. 12.00 w Domu Kultury Rembertów w Warszawie, przy ul. Komandosów 8.

ECHO WIELKANOCNYCH DZWONÓW

Fordon. Małe miasteczko. Kolej, szosa, rzeka. A w rynku, kościół. Wieże, dzwony, krzyże i zegar wodzący wskazówką dokoła. Z czwartej strony rynku, południa, świat zamyka budynek więzienia. Przed wejściem posterunek. Wkoło grube mury. Nad murem drut kolczasty wspina się do góry, a z drutu wyrastają w krąg zwykłe strażnicze i patrzą: w niebo, rzekę, okna kamieniczek i do wnętrza więzienia: gmach czerwony, szary, administracja...”

Tak Irena Tomalakowa – nasza poetka – opisuje to ponure nadwiślańskie zamczysko, w którym w latach 1945-1956 przebywało około czterech tysięcy kobiet – więźniarek politycznych okresu stalinowskiego, a wśród nich wiele nas – młodych dziewcząt, które za swój sprzeciw, za swoją walkę, z dość dużymi wyrokami obchodziły tam swoje szesnaste, siedemnaste, osiemnaste urodziny, przeżywały kolejne wiosny i zimy, a także kolejne święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy wzbudzające ogromną tęsknotę za domem, za bliskimi. Z wolnym światem łączyły nas listy, widzenia i dźwięk dzwonów z pobliskiego kościoła.

Pamiętam szczególnie przeżycia związane z Wielkanocą w 1953 r. Były to już czwarte święta, które dane mi było przeżywać w więzieniu. Nie wiem i pewnie już nigdy się nie dowiem, za jakie „grzechy” na początku marca zabrano Stenię Jurek, Halinę Szulc i mnie z celi małolatek, pozbawiono pracy, książek i przeniesiono do obok skurwej izolatki na końcu korytarza w gmachu czerwonym. Zawilgocone

Kościół pw. św. Mikołaja w Fordonie

ściany, dwa piętrowe łóżka, mały stolik i jak zwykle cuchnący kibek. Jedyнным plusem było okienko od strony rynku, co pozwalało czasem usłyszeć odgłosy wolnego miasteczka, a przede wszystkim słyszeć dzwony nawołujące wiernych na nabożeństwa i na Anioł Pański.

Dokwaterowano nam jeszcze jedną osobę – Monikę, o której nic nie wiedziałyśmy. Jakoś nie budziła naszego zaufania, a kiedy na wieść o śmierci Stalina schowała się pod łóżko i długo opłakiwała jego zgon, nabrałyśmy dodatkowych podejrzeń. I choć nie miałyśmy dowodów na inwigilację i donoszenie, to unikałyśmy wielu tematów dotyczących polityki i nadgorliwości więziennych władz. I tak nam było wystarczająco źle. Praca, pobyt w większym gronie, jakieś książki były trochę pożyteczniejszym wypełnieniem dnia.

Tu wiadomo było, że po zimnej nocy nastąpi szary poranek z apelem, nędznym śniadaniem i czas wolniusia popłynie do obiadu, a po nim jeszcze wolniej do kolacji, wieczornego apelu i znowu do chłodnej, często bezsennej nocy. Bywały godziny, że nawet rozmowa się nie kleiła, bo ileż

Więzienie w Bydgoszczy – Fordonie

ECHO WIELKANOCNYCH DZWONÓW

► dokończenie ze str. 1

można w miarę ciekawie opowiadać fragmenty swego krótkiego życiorysu.

Dodatkowo doskwierał mi żołądek. Postanowiłam się leczyć chlebem podsuszonym między blindami a kratą. Stenia opowiadała, że ze swego piętra widziała jak co noc mysz podjadała mój leczniczy chlebek. Na szczęście dowiedziałam się o tym incydencie dopiero na wolności, i tak staram się nie wierzyć, bo skąd w tej biedzie na piętrze zagnieździłoby się takie zwierzątko.

Przygotowania do świąt nie budziły

optymizmu. Z rzadkiej zupy nie udało się wyłowić ziemniaków na więzienną sałatkę, nie było cukru, aby ubić jajka i nimi ozdobić chleb. Postanowiłyśmy to wielkie dla chrześcijan święto przecekać. A jednak pewne zahartowanie i silna wiara w Boga pomogły. Skoro świt z kościoła pw. św. Mikołaja rozdzwoniły się dzwony, które po trzech dniach milczenia oznajmiały radośnie w czasie Rezurekcji, że jest wielkie święto – Wielkanoc, która wiernym daje nadzieję na życie wieczne. Wyraźnie słyhać było: „Pan zmartwychwstał i jest z nami, Alellu-

ja!” i to wiało w nasze serca optymizmem i ukojenie. Przecież w podobnej lub dużo gorszej sytuacji było bardzo wielu więzionych. Amnestia nam młodocianym zdjęła połowę wyroku, uchylała drzwi i pozwalała myśleć, że już tylko miesiące dzielą nas od rodzinnego domu i bliskich. Wiara czyni cuda. Wiara, nadzieja i miłość są dla człowieka niezwykle ważne, wręcz bezcenne.

Dziś, kiedy często z przyczyn obiektywnych też musimy przebywać w czterech ścianach domu i jest smutno, niech echo więziennych Wielkanocnych dzwonów przypomina, że warto było przeżyć tamten okres, aby docenić piękne, choć często bardzo trudne lata na wolności i że to święto winno umacniać siłę i wiarę na: tę ziemską i na tę dalszą, do której nieuchronnie zdążamy. Warto też czasem powtórzyć strofę z wiersza ks. Twardowskiego „Wielkanocny pacierz”:

*I wiem, gdy lżę swoją trzymam
jak złoty kamyk z procy
zrozumie mnie mały Baranek
z najcichszej Wielkiej Nocy.*

Maria Kowalska „Słoń”

W niedzielę, **24 września**, w synagodze odbyła się premiera filmu dokumentalnego „**Nie poddać się, a zwyciężyć**”, który powstał w ramach projektu „**Jedno Miasto Trzy Kultury**”. Film poświęcony jest harcerkom więzionym w latach 1949-1956 w fordońskim więzieniu. Jego scenariusz napisał Damian Amon Rączka, a reżyserował go Krzysztof Bogacz, właściciel Studia Filmowego Visioner.

W filmie udział wzięły harcerki z 5. Bydgoskiej Drużyny Harcerskiej „Niezłomni” im. Danuty Siedzikówny ze Zrzeszenia Harcerskiego Pięta.PL oraz pracownicy aresztu.

Link do filmu:

<https://youtu.be/vB2NTfZzJDo>

**28 września 2023 r. o godz. 15:00,
przy Krzyżu, przy kościele św. Mikołaja w Fordonie
odmówiliśmy Koronkę do Bożego Miłosierdzia**

Co roku, 28 września, o godz.15:00

w rocznicę beatyfikacji bł. Michała Sopoćki, spowiednika św. Faustyny, zaprosiliśmy do modlitwy wszystkich, by stanęli na ulicy, na więziennym dziedzińcu, przed swoim domem, biurem, fabryką, szkołą, kościołem, połączyć się z Jezusem konającym na krzyżu, a następnie odmówić wraz z nami Koronkę do Miłosierdzia Bożego.

W tym roku towarzyszyły nam intencje:

1. Za Kościół Boży, aby niestrudzenie bronił depozyt wiary i moralności.
2. Za rządzących, aby sprawowanie władzy traktowali jako służbę na rzecz wspólnego dobra nas wszystkich.
3. pokój na Ukrainie i na całym świecie.
4. Za więźniów w zakładach karnych, zwłaszcza tych którzy trwają daleko od Boga, nie widzą sensu nawrócenia lub którym brakuje nadziei w Boże Miłosierdzie.
5. powrót uchodźców do ich ojczystych krajów i pomoc w odbudowie ich domów.
6. Za nasze kraje, miasta, nasze rodziny i nas samych.

Odnowiona i uzupełniona została posadzka marmurowa w prezbiterium, jako przygotowanie do budowy stałego ołtarza. (Stan na 28 września).

W poniedziałek, **2 października**, przypadła **84. rocznica rozstrzelania przez Niemców**, ośmiu mieszkańców Fordonu przy ścianie naszego kościoła. Mszę św. o godz. 18:30 sprawował, razem z księżmi dekanatu fordońskiego, ks. Dariusz Drażek postulator procesu beatyfikacyjnego ks. Henryka Szumana, zamordowanego tutaj, razem z mieszkańcami Fordonu.

Ks. Krzysztof Kozłowski, ks. Maciej Reszel, ks. Edmund Sikorski, ks. Karol Glesmer, ks. Dariusz Drażek, ks. Jan Andrzejczak, ks. Mariusz Kuciński, ks. Leszek Smagliński SDB, ks. Tymoteusz Białkowski.

Ksiądz Zygmunt „marzyciel”...

„Księdzu Zygmuntowi marzy się, by nadal pracować w swoim Kościele” – mówił bp Arkadiusz Okroj sufragan diecezji pelplińskiej, podczas dziękczynienia za czterdzieści lat bydgoskiej parafii Matki Boskiej Królowej Męczenników w Bydgoszczy.

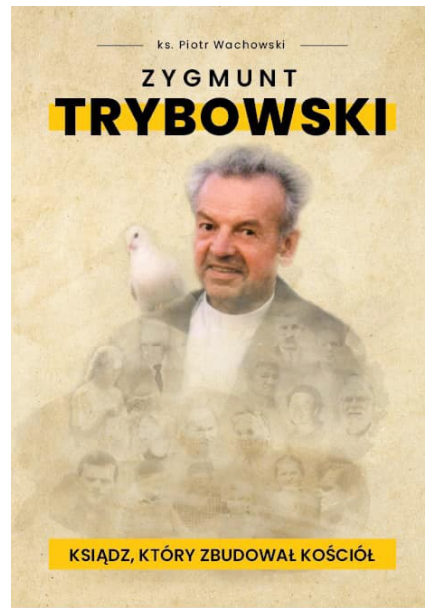
7 października zainaugurowany został wstępny etap procesu wyniesienia na ołtarze śp. księdza prałata Zygmunta Trybowskiego.

Podczas modlitwy, której przewodniczył Prymas Polski abp Wojciech Polak, zainaugurowany został wstępny etap procesu wyniesienia na ołtarze śp. księdza prałata Zygmunta Trybowskiego, pierwszego proboszcza wspólnoty i budowniczego kościoła u wejścia do Doliny Śmierci. – Dokładnie 7 października 1983 roku, ostatni biskup chełmiński Marian Przykucki, z księdzem prałatem odprawili Mszę św. na kartoflisku. Tak rozpoczęła się czterdziestoletnia historia tej parafii, sanktuarium, a dziś bazyliki – mówił proboszcz ks. prałat Jan Andrzejczak. – Dziękujemy za wspólnotę, tego, który z woli biskupa został posłany, by kłaść fundamenty – dodał abp Wojciech Polak.

Wśród koncelebrujących Mszę św. był ordynariusz bydgoski – bp Krzysztof Włodarczyk. – Dziękuję za doświadczenie żywego Kościoła. Za to, że możemy cieszyć się Jego pięknem – mówił, dodając, że to ważny moment dla diecezji. Zaznaczył, że prośbę o rozpoczęcie procesu wyraził na jego ręce ks. prałat Jan Andrzejczak z duchowieństwem. – Jest to także wasz głos, którzy odkryliście, że był to święty człowiek – mówił, zwracając się do wiernych.

Biskup Krzysztof Włodarczyk wydał również dekret mianujący postulatorem w procedurze beatyfikacyjnej oraz kanonizacyjnej – ks. dr. Piotra Wachowskiego.

Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Ogólnego Kurii Diecezjalnej w Bydgoszczy i rzecznik prasowy diecezji jest autorem książki: „Zygmunt Trybowski – Ksiądz, który zbudował Kościół”. Publikacja jest pokłosiem jego rozprawy doktorskiej „Soborowa wizja Kościoła jako communio na przykładzie życia i duszpasterskiej posługi księdza Zygmunta Trybowskiego”.

Dekret odczytał kanclerz bydgoskiej kurii – ks. prałat Grzegorz Nowak.

12 października 2023 r.

Montaż nowego Ołtarza w prezbiterium.

Ołtarz oraz ambonka i pulpit na miejscu przewodniczenia został zaprojektowany przez Grzegorza Chojnackiego, wykonany w zakładzie Kamieniarskim Granit Sp. z o.o. w Czarnkowie.

Ołtarz ufundowała rodzina z tutejszej parafii.

Ołtarz w założeniu plastycznym nawiązuje do istniejącego ołtarza głównego z lat 30. XX wieku.

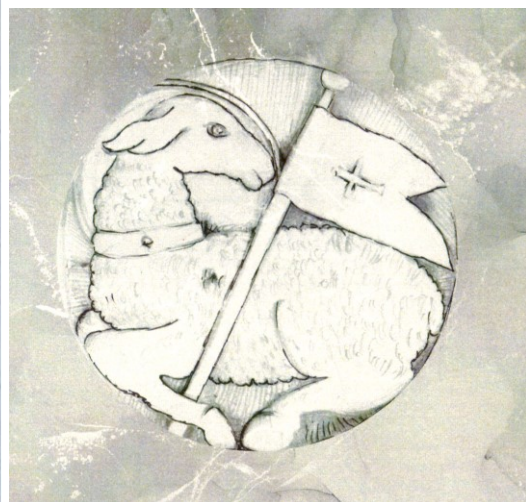
Pod mensą ołtarzową umieszczono portatyl z relikwiami z ołtarza drewnianego.

15 października A D. 2023 w 90 rocznicę konsekracji świątyni p.w. Świętego Mikołaja w Bydgoszczy Fordonie z inicjatywy proboszcza parafii, ks.Karola Glesmera, Biskup Bydgoski Krzysztof Włodarczyk poświęcił ołtarz, przy udziale Biskupa Włocławskiego Krzysztofa Wetkowskiego, kapituły Katedralnej Bydgoskiej, licznie zgromadzonych osób duchownych oraz wiernych parafii.

Ołtarz w założeniu plastycznym nawiązuje do istniejącego ołtarza głównego z lat 30 tych XX wieku.

Ołtarz ufundowała rodzina pp. ██████████, tutejsi Parafianie.

13 października zakończyliśmy tegoroczne nabożeństwa fatimskie.

1933 – 15 października – 2023

90. rocznica konsekracji kościoła św. Mikołaja

**Podczas obchodów dziewięćdziesiątej rocznicy
konsekracji fordońskiego kościoła Świętego Mikołaja,
którym przewodniczył biskup bydgoski Krzysztof Włodarczyk,
poświęcony został nowy, kamienny ołtarz.**

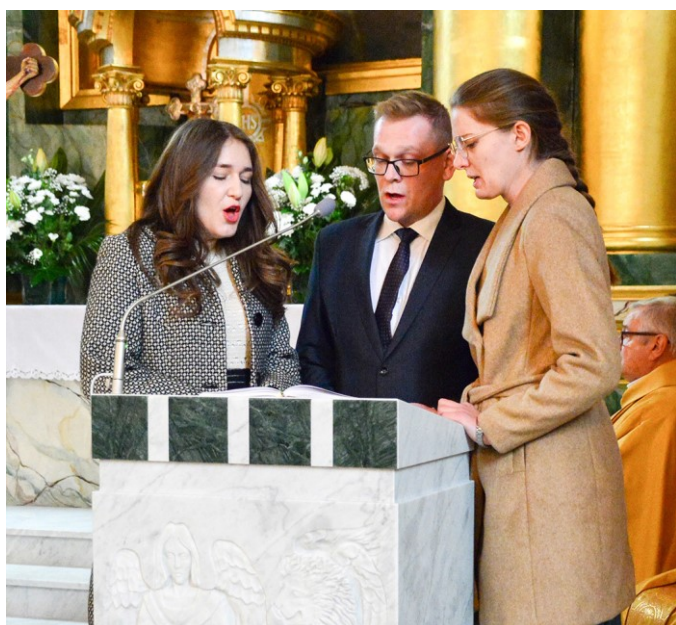
Ołtarz oraz ambonka i pulpit na miejscu przewodniczenia
zostały zaprojektowane przez Grzegorza Chojnackiego,
wykonany w zakładzie Kamieniarskim Granit Sp. z o.o. w Czarnkowie.

Ołtarz ufundowała Rodzina z tutejszej parafii i Parafianie.

Ołtarz w założeniu plastycznym nawiązuje
do istniejącego ołtarza głównego z lat 30. XX wieku.

Pod mensą ołtarzową umieszczono
portatyl z relikwiami z ołtarza drewnianego.

Jestem Bogiem Abrahama,

Bogiem Izaaka

i Bogiem Jakuba...

(Wj 3,6)

8 października rozpoczął się kolejny cykl katechez, tak jak w poprzednich latach, w formie multimedialnej. Odbywać się one będą w **drugą sobotę miesiąca w naszym kościele po wieczornej Mszy św. około godz. 19:15.**

Wielkie postacie Starego Testamentu

Św. Augustyn w jednym ze swoich dzieł sformułował ciekawą zasadę, że Nowy Testament zapowiedziany został w Starym, a Stary staje się zrozumiały w świetle Nowego. Idąc za tym wskazaniem warto przyrzeć się niektórym wielkim postaciom biblijnym, z którymi spotykamy się podczas niedzielnych Mszy św., kiedy odczytywane są w Liturgii słowa fragmenty zaczerpnięte ze Starego Testamentu. Nie poprzestaniemy tylko na ich biografiami, ale przede wszystkim zapytamy o rolę jaką spełniali w dziejach Narodu Wybranego i o znaczenie jakie przypisywali im pisarze Kościoła pierwszych wieków.

Serdecznie zapraszam
Ks. Bogdan Czyżewski

Plan katechez

28.10.2023: *Abraham: ojciec wielu narodów i przyjaciel Boga.*

11.11.2023: *Izaak: długo oczekiwany syn.*

09.12.2023: *Jakub: ojciec dwunastu plemion Izraela.*

10.02.2024: *Józef Egipski: sprzedany w niewolę.*

19.03.2024: *Mojżesz: największy prorok Starego Testamentu.*

13.04.2024: *Jozue: symbol nieugiętości i wierności.*

11.05.2024: *Dawid: wielki król.*

08.06.2024: *Salomon: mądry król.*

---

4 listopada 2023 r.

To drugie spotkanie z Młodzieżową Orkiestrą Dętą „Kujawia” w naszej parafii. W styczniu odbył się w naszym kościele koncert kolędowy, a tym razem zmieniona została konwencja, okazją jest zbliżająca się 105. rocznica odzyskania przez Polskę Niepodległości i Narodowe Święto Niepodległości, które obchodzić będziemy 11 listopada.

Narodowe Święto Niepodległości to okazja do przypomnienia tych wielkich wydarzeń, które doprowadziły do odzyskania niepodległości oraz postaci, wśród których Józef Piłsudski, Roman Dmowski i Wincenty Witos zasługują na szczególną wdzięczność i pamięć, ponieważ na swoje barki wzięli los narodu, który przez długie 123 lata trwał w okowach niewoli. Pamiętamy o tamtych pokoleniach, które żyjąc w dramatycznych warunkach narzucanych przez zaborców, podejmowały walkę zbrojną i różne inne formy oporu. Najbardziej patriotyczna i ofiarna część narodu, nie zważając na realną możliwość utraty życia szła do kolejnych powstań narodowych szukając szansy na niepodległość, pomimo że zaborcy wywozili na Sybir, zamykali w kazamatach, konfiskowali majątki, a wielu patriotów posłano na stracenie. Walka była często przysłowiowym biciem głową w mur, ale dzięki determinacji i poświęceniu tych, co postawili na niepodległość, w 1918 roku Polska powróciła na mapę ówczesnej Europy.

Wdzięczni jesteśmy, bo dzięki patriotycznym, nieustępliwym postawom tej części narodu, która w żaden sposób nie pogodziła się z pozostawaniem w niewoli pod władzą zaborców, przetrwała także nasza chrześcijańska kultura, polski język i katolicka wiara w naszym narodzie. Z tego okresu pochodzi znany wiersz autorstwa Władysława Bełzy, nazywany Katechizmem młodego Polaka, którego Matki-Polki uczyły swoje dzieci, jak być dobrym Polakiem:

Kto ty jesteś – Polak mały;
jaki znak twój – orzeł Biały;
gdzie ty mieszkasz – między swemi;
w jakim kraju – w polskiej ziemi;
czym twa ziemia – mą Ojczyzną;
czym zdobyta – krwią i blizną.

Właśnie, w tym czasie, w okresie zaborów, naród będący w niewoli, otrzymał, jakby z woli samego Boga – najwybitniejsze postaci polskiej kultury, choćby wymienić poetów: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Aleksandra Fredrę, Cypriana Kamila Norwida, czy powieściopisarzy – Henryka Sienkiewicza, Władysława Reymonta, Bolesława Prusa i inni. Podobnie, wybitne postaci pojawiły się wśród malarzy – Jan Matejko, Aleksander Gierzyński, Artur Grottger, Julian Fałat i inni, W polskiej muzyce to epoka Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszki, Karola Szymanowskiego czy Ignacego Jana Paderewskiego.

Polskość przetrwała także w pieśniach ludowych i piosenkach, które towarzyszyły powstańcom listopadowym i styczniowym, także legionistom Piłsudskiego i żołnierzom – tułaczom tęskniącym za ojczystą ziemią.

W dzisiejszym koncercie, w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej „Kujawia”, pod batutą prof. Mirosława Kordowskiego usłyszeliśmy wiele melodii z tamtych czasów oraz nam współczesnych. Orkiestrze towarzyszyli soliści – Weronika Garczewska i Łukasz Dyngosz.

A były to, m.in. – wiązanki pieśni legionowych, pieśni i piosenki z cyklu „Muzycznie po polskiej krainie”. Weronika i Łukasz prezentują, solo lub w duecie, stare polskie pieśni i piosenki. W panoramie utworów były znane, wesołe, czasem liryczne, a czasem melancholijne pieśni i piosenki, choćby takie: Ułani, ułani – malowane dzieci, niejedna panienska za wami poleci; Piechota, ta szara piechota; Rozkwitały pąki białych róż; Pierwsza kadrowa (Raduje się serce, raduje się dusza, gdy Pierwsza Kadrowa na wojenkę rusza). Kilka wspaniałych utworów niezwykle rozgrzało klimat fordońskiej świątyni. Uczestnicy koncertu bardzo żywo oklaskiwali oboje solistów – Weronikę i Łukasza, którzy zaśpiewali znany przebój lat 80. tych Jana Pietrzaka – „Żeby Polska była Polską” oraz My Pierwsza Brygada. Piosenkę „Jak długo was chłopcy nie było” bardzo ekspresyjnie wykonała Weronika Gaczkowska.

Każdy, kolejny występ solistów Weroniki Gaczkowskiej i Łukasza Dyngosza był gorąco oklaskiwany przez bardzo licznie zgromadzoną publiczność w kościele pw. św. Mikołaja, gdzie – dzięki życzliwości proboszcza parafii ks. kan. Karola Glesmera – odbywał się koncert „Patriotyczna jesień”.

Na bis orkiestra powtórzyła swój przebój „Nie tylko dla wojska”, który zaśpiewał duet Weronika Gaczkowska i Łukasz Dyngosz.

Dyrekt i twórca Młodzieżowej Orkiestry Dętej prof. Mirosław Kordowski nie pominął faktu, że w dniu koncertu proboszcz obchodził swoje imieniny. Życzenia słowno-muzyczne w wykonaniu muzyków, zakończyły to patriotyczno-religijne spotkanie.

Warto na koniec poświęcić kilka słów samej Orkiestrze. Młodzieżowa Orkiestra Dęta, w której grają amatorzy-pasjonaci koncertuje od 2005 roku. W tym okresie orkiestra zdobywała wiele laurów, wielokrotnie pierwsze i drugie miejsca w krajowych i międzynarodowych konkursach orkiestr dętych, aż 42 razy, m.in. w latach 2021-2023, także Grand Prix. Atutem Młodzieżowej Orkiestry Dętej młodość muzyków, także ambicja, jak najlepszego muzykowania, by radować tych, którzy ich słuchają i podziwiają. (RM)

W liturgii kościoła, **4 listopada**, obchodziliśmy wspomnienie św. Karola Boromeusza, biskupa, patrona seminarzystów.

Św. Karol jest patronem naszego proboszcza, dlatego w niedzielę, 5 listopada, na Mszy św. o godz. 11:00, Wspólnoty i Parafianie złożyli swojemu duszpasterzowi imieninowe życzenia.

Po zakończonej Liturgii, solenizant obdarował zgromadzone w kościele dzieci „słodką niespodzianką”.

Drogi Księżu Proboszczu

W dniu Twoich imienin, ślemy Ci gorące życzenia, wiele uśmiechu i powodzenia. Niech Cię nie trapią żadne zmartwienia i niech się spełnią wszystkie marzenia. By życie Twe było kwiatami usłane, tak piękne i czyste jak letni poranek. Życzymy wszelkiej pomyślności w realizacji planów i zamierzeń oraz tego, by Twoje szlachetne powołanie, przyniosło zadowolenie i satysfakcję z wyboru tak trudnej i odpowiedzialnej drogi. Dziękując za to, że prowadzisz nas do Jezusa i wzbudzasz w nas nadzieję, swoim duchowym wsparciem. Życzymy abyś dalej szedł przez życie jak dotąd z dobrocią w sercu otoczony ludzką życzliwością. Niech Jezus Chrystus obdarza wszelkimi łaskami niech daje siły w prowadzeniu naszej parafii i głoszeniu Słowa Bożego, a Matka Najświętsza niech Cię, Księżu Proboszczu, zawsze ma w swojej matczynej opiece. Niech dobroć, jaką od Ciebie otrzymujemy, stokrotnie do Ciebie wróci, a Pan Bóg Ci błogosławi we wszystkich dalszych poczynaniach. Szczęść Boże.

Grupy i wspólnoty parafialne

26 listopada, w **uroczystość Chrystusa Króla**, Mszę św. w kościele pod tym samym wezwaniem na bydgoskim osiedlu Błonie, odprawił biskup bydgoski ks. Krzysztof Włodarczyk. W uroczystości wziął udział Parafialny Oddział Akcji Katolickiej św. Mikołaja, gdzie wystawiony był sztandar Akcji Katolickiej Diecezji Bydgoskiej.

3 grudnia I Niedziela Adwentu

- gościliśmy w naszej parafii oblata o. Jarosława Wachowskiego. Dziękujemy za Słowo Boże. Mogliśmy też wesprzeć swoją ofiarą działalność misyjną ojców oblatów,
- na Mszy św. o godz. 11:00 poświęcony został wieniec adwentowy,
- pobłogosławione zostały opłatki na stół wigilijny.

Msze św. Roratnie

- od poniedziałku do piątku o godz. 7:30 dla dorosłych,
- natomiast **z udziałem dzieci, w poniedziałek, środę i piątek o godz. 17:00**, na które zapraszamy z lampionami, serduszkami dobrych uczynków do udziału w konkursie adwentowym.

W okresie Adwentu wieczorem oprócz soboty i niedzieli będzie odprawiana w naszym kościele jedna Msza św., o godz. 17:00.

---

6 grudnia, wspomnienie św. Mikołaja Biskupa.

Msze św. ku czci Patrona w naszym kościele zostały odprawione o godz. 7:30 i 17:00.

**Sumę odpustową, o godz. 18:30, odprawił i Słowo Boże wygłosił
ks. infułat Ryszard Pruczkowski
proboszcz parafii pw. Bożego Ciała w Bydgoszczy,
prepozyt bydgoskiej kapituły katedralnej**

**W uroczystości uczestniczyli Parafianie, Goście, księża z dekanatu fordońskiego,
ks. prał. Edmund Sikorski, emerytowany proboszcz par. św. Mateusza,
ks. Roman Buliński, dla którego był to 35. odpust w naszej parafii.**

Ks. Piotr Pączkowski SDB, ks. inf. Ryszard Pruczkowski, ks. kan. Roman Buliński

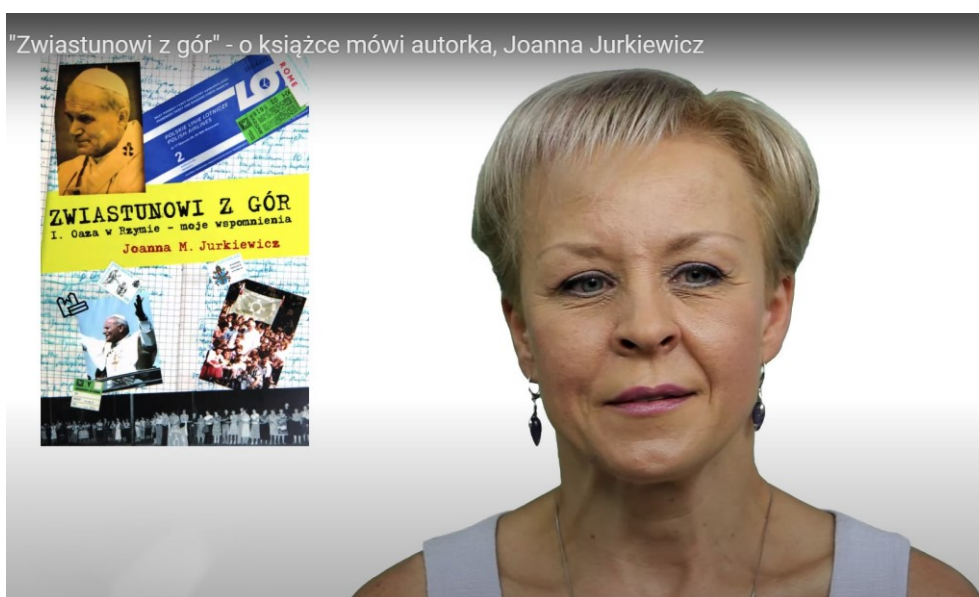

16-17 grudnia

W sobotę wieczorem i w niedzielę, gościliśmy Joannę Jurkiewicz, która podzieliła się świadectwem ze spotkań z Ojcem Świętym Janem Pawłem II podczas pierwszej oazy III-go stopnia w Rzymie. Po każdej Mszy św. była możliwość rozmowy i nabycia napisanej na bazie wspomnień książki „Zwiastunowi z Gór” jej autorstwa, z dedykacją.

Tegoroczną Pasterkę, o północy koncelebrowali:
ks. kan. Karol Glesmer i ks. prał. Edmund Sikorski.

Sprawozdanie z działalności Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej za rok 2023

Z listu św. Jakuba Apostoła: „Wiara bez uczynków martwa jest”.

Po kilku latach spowodowanej przerwą przez pandemię nie było sprawozdań z prowadzenia działalności naszego Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej. Mimo utrudnień nasza pomoc i tak docierała do osób, które jej potrzebowały. W tym roku nasz oddział świętuje jubileusz 25-lecia istnienia POAK przy naszej parafii. Nasze szeregi uległy zmianie, obecnie oddział składa się z 8 członków zwyczajnych oraz 3 wspierających. Mimo małego składu nie poddajemy się i staramy docierać z pomocą do potrzebujących. Bywają sytuacje, w których osoba nie ma już najbliższych, a my wtedy staramy się być przy tej osobie aż do końca, bo każdy zasługuje na godne odejście z tego świata. Nasza działalność skupia się głównie na pomocy chorym. Finanse pozyskane ze zbiórki do skarbonki św. Antoniego są przekazywane na zakup leków, podkładów oraz innych niezbędnych rzeczy medycznych. Z pieniędzy tych finansujemy też przygotowanie 40 paczek dla potrzebujących z racji świąt Bożego Narodzenia. Bywają sytuacje, kiedy po opłaceniu rachunków przez uboższe osoby, nie wystarcza im już na zakup leków. Tu chcemy wyrazić naszą wdzięczność rodzinie, która systematycznie co miesiąc przekazuje ofiarę na pomoc takim właśnie uboższym parafianom. Wiele naszych działań udaje się zrealizować z pomocą wspólnot działających przy parafii. Na święta Bożego Narodzenia oraz Wielkanocy rozprowadzamy świece Caritas, również w tym roku będzie można zakupić je u nas. Od kilku lat przygotowujemy posiłek dla pielgrzymów, jest to około 150 osób podążających z Chojnic na Jasną Górę. Między innymi naszymi działaniami przygotowujemy jeden z ołtarzy na Boże Ciało. W tym roku 2 października, w kolejną rocznicę rozstrzelanych przed kościołem, oraz 15 października z okazji konsekracji nowego ołtarza nasz parafialny oddział wystawił sztandar AKDB. Każdego szesnastego dnia miesiąca uczestniczymy w Mszach Świętych POAK, a w listopadzie szczególnie pamiętamy o członkach, którzy już odeszli do Domu Ojca, modlimy się w ich intencji, natomiast w drugą środę każdego miesiąca, w tzw. zdrowaśkach za zmarłych. Szczere i z serca płynące podziękowania należą się ks. Proboszczowi, asystentowi naszego oddziału za Jego zaangażowanie, pomoc w podejmowaniu trudnych decyzji oraz duchowe wsparcie. Nasza wdzięczność należy się także tym wszystkim darczyńcom, którzy wspierają dzieła Akcji Katolickiej. Każdego roku w uroczystość Chrystusa Króla odprawiana jest Msza św. w ich intencji.

„Tak jak ciało bez ducha jest martwe, tak też jest martwa wiara bez uczynków”.

Szczerze zachęcam do wstąpienia w szeregi naszego oddziału. Za wsparcie modlitewne, ale i ofiarne składamy Serdeczne Bóg Zapłać.

Prezes POAK,
Agnieszka Maternowska

*„Warto służyć każdemu człowiekowi i dla każdego warto się poświęcić.
Jeżeli cokolwiek warto na świecie czynić, to tylko jedno - miłować.”*

Kard. S. Wyszyński

Podziękowanie

dla

Parafialnego Zespołu Caritas z parafii św. Mikołaja w Bydgoszczy

za

**poświęcanie wolnego czasu
na niesienie pomocy drugiemu człowiekowi,
za wielkie serca i zaangażowanie w pracę
na rzecz potrzebujących.**

s. Aleksandra Mikołajczak

s. Aleksandra Mikołajczak

Koordynator Wolontariatu Caritas
Diecezji Bydgoskiej

Ks. Prałat Wojciech Przybyła

Caritas Diecezji Bydgoskiej

Ks. Wojciech Przybyła
Dyrektor Caritas Diecezji Bydgoskiej

II Gala Wolontariatu Diecezji Bydgoskiej 25.11.2023 roku

Wersję elektroniczną kroniki, na podstawie kroniki parafialnej prowadzonej przez Aleksandrę Biernacik, opracował Jerzy Rusiniak.